

DIRVA

THE FIELD
Nr. 33
Balandžio-April 24, 1958
Cleveland, Ohio

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

Pramonės gamyba Lietuvoje

Statistikos valdyba balandžio 12 dieną paskelbė šių metų pirmojo ketvirčio pramonės gamybos apyskaitą. Pirmą kartą skelbiami gaminių kiekiniai, ne tik plano įvykdymo nuošimčiai. Skelbiami tokie skaičiai:

Elektros energija (neskaitant smulkiųjų kolchozinių elektrinių) — 191,9 milijonų kilovatvalandžių (tai esą 15% daugiau kaip per 1957 m. pirmuosius tris mėnesius). **Elektros instaliacijos dirbinių** — už 3,9 mil. rublių (3% sumažėjimas). **Elektros skaitiklių** — 375,300.

Mašinos — metalo plovimo staklės 1892; elektros suvirinimo prietaisai 2359; elektr. suvir. transformatoriai 3786; autobusai 84; kuliarnosios ir kitos žemės ūkio mašinos iš viso 1122.

Statybinės medžiagos ir reikmenys: plytos — 50,2 milijonai; gelžbetonio ir betono konstrukcijų ir detalių — 21,700 kubinių metrų; padarinės miško medžiagos — 211,000 kubinių metrų; šiferio plokštelių — 6,3 milijonai; šildymo katilai — 10,500 kvadr. metrų; radiatoriai — 21,000 kvadr. metrų; emaliuotų vonių — 27,500.

Medžio-popierio pramonė: faniera 5,900 kubinių metrų; popierio — 10,500 tonų; kartono — 8,400 tonų.

Audiniai ir mezginiai: lininiai aud. — 1,861,000 metrų; medvilniniai — 3,634,000 metrų; vilnoniai — 1,549,000 metrų; šilkiniai (įskaitant dirbtinį šilką?) — 2,178,000 metrų; megztukų — 1,196,000; megztų apatinių — 3,392,000; kojinių ir puskojinių — 7,530,000 porų.

Avalynė: odinė — 1,329,000 porų; guminė — 757,000 porų. **Maisto gaminiai** (neskaitant naminių gamybos): mėsa — 7,800 tonų; dešros — 3,000 tonų; sviestas — 1,329 tonos; nugriebto pieno produktai — 12,900 tonų; žuvis — 20,900 tonų; konservai — 12,800,000 dėžučių; saldainiai — 6,200 tonų. **Spiritas** — 4,110,000 litrų; pipirai ir cigaretės — 2,388,000, 000 vienetų.

Dviračiai (junior) — 43,900. Apsyskaitoje nieko neminama apie turbinas, grežimo stakles, dažymo aparatus, trašas (minerálnes), baldus, "radiolas", pasiūtus drabužius ir eile kitų Lietuvoje gaminamų dalykų.

PRAMONĖS GAMINIŲ VERTĖ

Visoje Lietuvoje yra 50 "verslinės kooperacijos artelių". Tai yra "amatininkų kolchozai", kuriuose dirba anksčiau buvę privatūs amatininkai.

Pranešama, kad visų su kolektyvintų amatininkų gamyba sudaranti 7% visos Lietuvos pramonės gamybos, ir esanti verta per metus 250,000,000 rublių. Jei šie duomenys tikri, tai tada metinė visos pramonės gamybos vertė būtų 3,570,000,000 rublių, ir tai atitiktų maždaug 357 milijonus lietuviškų litų.

Nepriklausomos Lietuvos laikais Lietuvos pramonės apyvarta — be amatininkų — buvo arti 418 milijonų litų.

KAPITALISTINIS DARBO BŪDAS

Kauno "amatininkų kolchozo", vadinamo "Stachanovinko" artele, siuvimo skyriuje didžiojo masi įvestu darbo paskirstymo metodu, tuo pačiu, kuris seniai vartojamas kapitalistinėse pramonės įmonėse, ir ten kiekvienai

darbininke atlieka "tik vieną operaciją". Tuo būdu marškinių siuvimas esąs pagreitinamas iki tiek, kad dabar viena brigada per pamainą pasiuvanti 180 marškinių, o anksčiau 130 sunkiai pasiūdavo. Dabar vieneri marškiniai esą pasiuvami per tris minutes.

Žinoma, ne viena siuvėja, o visa brigada 3 minutes siuva vienus marškinius. (Kiek siuvėjų brigadoje dirba, nenurodyta). Ir tai, 180-čiai marškinių, jei po 3 minutes, pamainos darbo ilgis išsina devynios valandos.

SUKAKTUVINIS OPEROS SPEKTAKLIS

Balandžio 14 d. Vilniuje buvo paminėta Delibes operos "Lakme" 75 metų sukaktis. Svarbiausiose vaidmenyse — Valentinas Adamkevičius, Elena Čudakova ir Antanas Kučingis.

VYTAUTO DIDŽIOJO GIMNAZIJOS SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 12-13 dienomis Vilniuje buvo sukvietas buvusių Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos mokinių ir mokytojų suvažiavimas. Suvažiavusieji pasigedo daugelio nebegalėjusių dalyvauti dėl įvairių natūralių ir nenatūralių priežasčių.

Senasis gimnazijos vardas panaikintas. Pereitą rudenį gimnazija gavo naują vardą — A. Vienuolio-Zukausko vardo gimnazija...

NEKUKLUS KLAUSIMAS, PRISILEGTAS ATSAKYMAS

Juozas Pranauskas iš Šilutės uždavė Vilniaus radijo redaktoriams dabartinės aplinkybės labai nekuklų klausimą: paprasčiausiai papasakoti apie Prūsiją, jos buvusias gyventojus ir istorinę praeitį.

Atsakyti buvo pavesta jaunam istorikui, kuris apytikriai papasakojo, kas atsitiko su prūsais ir kaip vokiečiai net jų vardą pasisavino, bet nei vienu žodžiu neužsiminė, kad prūsų gentis būtų ką nors bendra turėjusi su lietuviais...

ISKILMINGA LOTERIJA

Valstybinės piniginės - daiktinės loterijos balandžio 20-21 dienų traukimams buvo sudaryta net 29 asmenų komisija, į kurią įtraukta įvairių sluoksnių atstovai, jų tarpe net operos solistė J. Petraškevičiūtė. Komisijai pir-

mininkavo pats sostinės burmistras (miesto vykd. komiteto pirmininkas), ir traukimas vyko Filharmonijos salėje.

JUNGIASI SU KARALIAUČIUM

Iškilus nusiskundimams, kad transportas tarp Lietuvos ir Karaliaučiaus nereikalingai trukdomas administracinių formalumų, Lietuvai skirtoji geležinkelio valdyba prikalbino Lietuvos ir Karaliaučiaus "sovnaichožus", kad jie Vilniuje, Kaune ir Karaliaučiuje esančias savo transporto įmones sujungtų į vieną įmonę.

SNIEČKUS LENKIJOS

Tarp Vorosilovo palydovų lankantis Lenkijoje (nuo balandžio 16 d.) buvo ir A. Sniečkus, kaip Maskvos "parlamento" užsienių politikos komisijos narys.

VISAM PASAULY

• Jugoslavijos "prezidentas"

Tito komunistų suvažiavimui paskytoje kalboje patarė rusams nebandyti perauklėti jugoslavų pagal Kremliaus sukurta modelį. Kalboje Tito gyrė ir peikė tiek Rusiją, tiek Vakarų. Jis pareiškė, kad santykiai su Rusija "ligi šios dienos" vystėsi sėkmingai pagal 1955 m. Belgrado ir Maskvos deklaraciją. Tačiau kalboje jis nepaminėjo, kad visas sovietinis blokas Lublijanos suvažiavimą boikotuoja.

Toliaus Tito kaltino Vakarų už politinės įtampos didinimą pasaulyje ir kėlimą į Vid. Rytų bei Indonezijos reikalus. Tačiau tuoj pat išreiškė dėkingumą JAV-bėms už ekonominę pagalbą "Stalino politinio, ekonominio ir propagandinio spaudimo metu" ir pareiškė viltį, kad JAV ekonominė pagalba teiksianti ir toliau.

• **JT Saugumo Taryboje** sovietai bandė balsavimus dėl skundo prieš JAV nutestį, tačiau pirminkaujančiam H. C. Lodge reikalaujant balsuoti tuoj pat, skundą atsiėmė. Tikroji atsiėmimo priežastis: nesitikėjo gauti užtenkamai balsų.

• **JAV valstybės departamentas** pareiškė, kad sovietai, iškeldami neteisingus kaltinimus, vargu ar iš tikrųjų nori viršūnių konferencijos, dėl kurios jie kelia tiek daug propagandinio triukšmo.

• **Prancūzijoje** politinė krizė tebesitęsia. George Bidault, jo partijai MRP atsisakius jį paremti, atsisakė tęsti bandymus sudaryti kabinetą.

Ukinio atoslugio žinios

JAV komercijos departamento sekr. Weeks pareiškė, kod, jo įsitikinimu, ūkinis atoslūgis jau esąs pasiekęs žemiausią kritimo tašką ir didesnės krizės neboreikia laukti. Beje, amerikinis biznesas dar išlikęs keletą mėnesių dabartinėje būklėje, kol prasidės galutinis kilimas vasaros pabaigoje. Tačiau jau balandžio mėnuo būsiąs geresnis, negu kovas.

• "The Wall Street Journal" rašo, kad pastoviai, nekasdieninio vartojimo prekių paklausa pradėjusi rodyti kai kuriuos pagerėjimo ženklus.

General Electric paskelbė, kad kovo pabaigoje ir balandžio pirmoje pusėje gauti užsakymai rodo, jog žemiausias kritimo punktą jau esąs praeitis.

Mašinų gaminių irrankių užsakymai kovo mėnesį pakilo 28%, pasiekė 29,1 mil. dol. — aukščiausią sumą nuo praeitų metų rugpjūčio mėnesio. Balandžio mėnesį šie užsakymai galį šiek tiek kristi, tačiau netrukus laukiama didelių General Motors užsakymų mažesnių automobilių gamymai. — Ekonomistų nuomone, šių irrankių užsakymai yra svarbus ūkinio gyvenimo rodiklis, tačiau tu užsakymų pasėkos narsieškia keliais mėnesiais vėliau.

Abiejų didžiųjų plieno gamintojų — U. S. Steel Corp. ir Republic Steel Corp. — vadovėbės pareiškė įsitikinimu, kad plieno orkimas smarkiai padidėsiąs antrojoje metų pusėje.

• "Newsweek" surinktomis žiniomis, žymieji JAV biznio atstovai sako, kad tikras atkūrimas būsiąs 1959 metais. Tie metai būsiąs geresni, negu 1958, tačiau ne toki geri, kaip 1957. Tačiau reikalai gali pradėti gerėti jau šiu metų rudenį.

• Šveicarij "Weltwoche" pastebi, kad Europa visada buvusi labai iautri JAV ūkiniam banavimui. Esą "jei Amerika ūkiškai

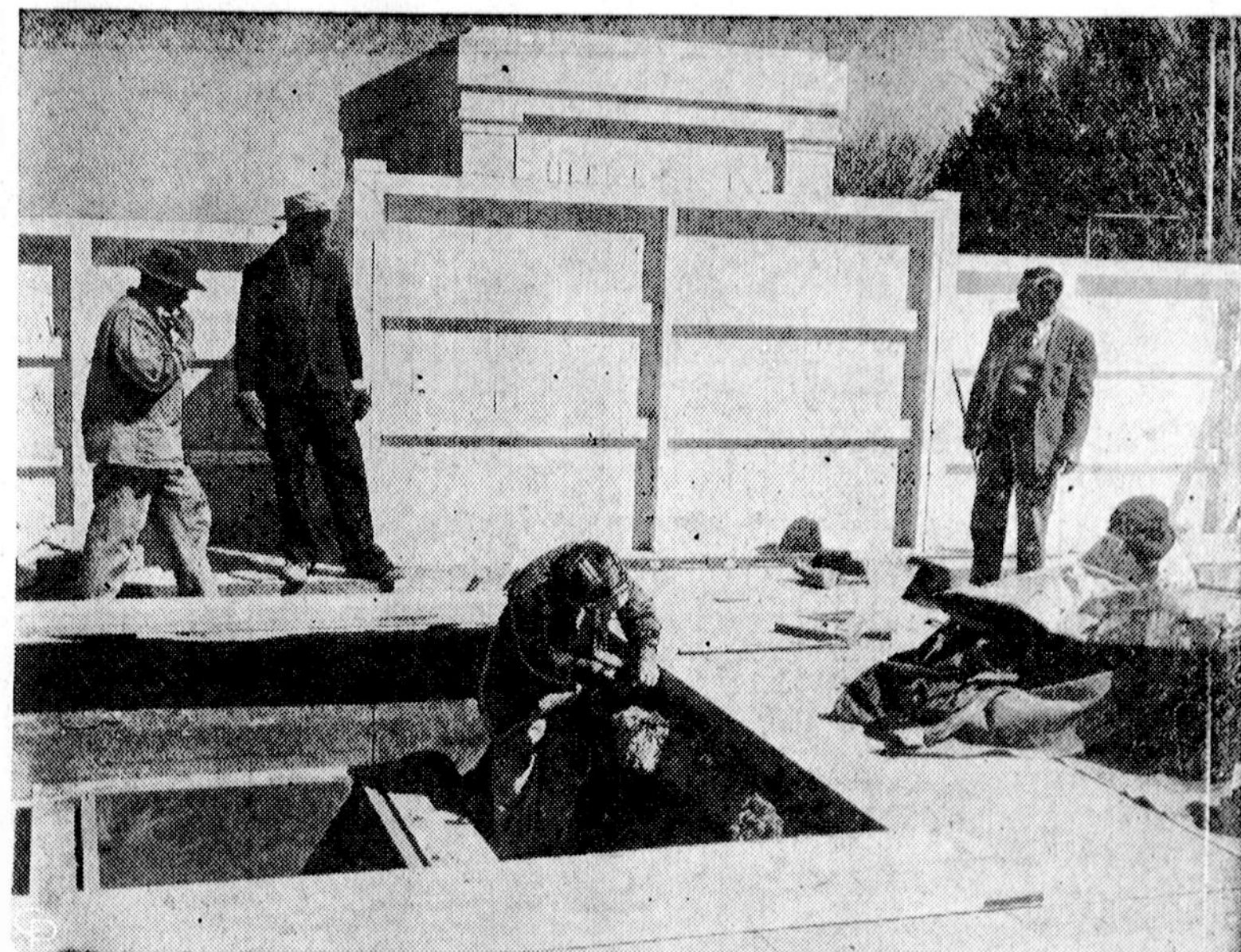
• **Marokas** pareikalavo, kad Ispanija atitrauktų visą savo kariuomenę iš Maroko teritorijos. Afrikos aštuonios nepriklausomos valstybės pripažino Alžiro tautinį išvadavimo frontą vieninteliu legaliu autoritetu ir kreipėsi į Prancūziją, kad toji baigtų "karinę okupaciją".

• **Vanguardo satelitų** programos direktorius J. P. Hagen pasiūlė įsteigti tarptautinę komisiją, kuri suderintų satelitų leidimą orųjėn erdvėn ir nustatytų taisykles radijo siuntavams su intensyvintu, kad kartais "negyvas" satelitas netikėtai neišsuktų naujo pasaulinio karo, per klaidą jį paskaičius prieš raketą.

Cape Canaveral šiomis dienomis laukiama erdvėn pakylant naujo Vonguardo satelito — 21 colio kamuolio su saulės radiacijos matavimo instrumentais.

• **Londoną** pasiekę žvalgybos pranešimai sako, kad rusai jau turį suprojektavę lėktuvą, kuris galėsias iškelti žmogų į orųjė erdvę kitų metų pradžioje. Jis būsiąs raketomis varomas ir vienu pakilimu galėsias nusikristi 10,000 mylių.

• **Indonezijos** vyriausybiniams nesiseka taip greitai žygiuoti pirmyn, kaip jie iš karto buvo skelbę. Tačiau sukilėlių štabas, kaip skelbiama, pasitraukęs į tolyn į Sumatros gilumą.

Washington, Nežinomojo Kareivio paminklo kape, padedami palaikai nežinomų karių, žuvusių antrajam pasauliniam ir Korėjos karuose.

TAUTINIAM KONGRESUI BESIRUOSIANT (3)

BENDRINĖS ORGANIZACIJOS BALFe tebėra pažeista tautinės srovės teisė

JONAS PAPLĖNAS

Jau pats **Bendro Amerikos Lietuvių Fondo** pavadinimas pabrėžia bendrinę šios organizacijos esmę. O jos tikslas turėtų, regis, išjungti bet kokią partinį siekimą iš BALFo darbų eilės. Visų lietuvių organizacija, apolitinė ir areliginė, 1944 m. įkurta JAV lietuvių pagrindinių srovių sutarimu, pasirinko kilmę tikslą — šelpiti visus į vargą patekusius lietuvius.

Tačiau jau prieš 10 metų daugelis turėjo progą patirti, kad ši teorija kažkaip sušlubavo tremtinių stovyklose. BALFo centro skiriamieji Europoje įgaliotiniai ir kitų tvarkytojų postai vis nukrypavo į vienos grupės rankas, nors įvairūs ano meto rinkimai nerodė, kad ta grupė būtų buvusi tokia jau gausi, kaip kad ji skelbėsi.

sukosėdavo, Europa jau gaudavo slogą, jei Amerika persišaldydavo, Europa gaudavo plaučių uždegimą". Tačiau šiemet amerikinis ūkinis atoslūgis Europos veik nejaudinas. Ir tai esą dėlto, kad, nors JAV ūkinis atoslūgis užliarmavo spaudą ir politikus, finansininkų sluoksniuose jis neišsūkė tikros pasitikėjimo ateitimi krizės. Nors recesija Amerikoje vis didėjo, akcijų kursas paskutinį mėnesį išliko palyginti pastovus, ir tai reiškia, kad biznierių, kurie ir ekonomines pranašystes sudeda ne savo retorinių sugebėjimus, o pinigų, nelaukia rimtos ekonominės krizės".

Washingtonė būk šaukiamas, kad prez. Eisenhoweris vetuos 1,6 bil. dolerių nedarbo kompensacijos įstatymo projektą, kuris turėtų būti svarstomas atstovų rūmuose ateinančią savaitę.

Senato mažumos lyderis Knowlandas, po dvi valandas trukusį respublikonų vadų pasitarimų su prezidentu, pareiškė laikraštininkams, kad prezidentas išreiškęs "stiprų nepritarimą" įstatymo projektui "dabartinėje jo redakcijoje". Senatorius taip pat pareiškė, kad prezidentas ir toliau laiksis "laukti ir žiūrėti" nuomonės mokesčių sumažinimo klausimu.

JAV darbo departamentas patvirtina, kad negrai nedarbo porcingai esą labiau paliešti, negu baltieji, ir tas proporcijos matytis esąs veik dvigubas. Taip pat smarkiai nedarbo paliešti esą uortorikiečiai, kurių didelė dalis grįžtanti į savo tėvynę.

Daugely vietų dėl nedarbo padidėję kriminaliniai nusikaltimai. New Yorko policijos žiniomis, apiplėšimai tame mieste parikė net 16%, palyginus su praeitais metais.

Taip pat dėl nedarbo sumažėjusios vedybės, ypač automobilių gamybos rajonuose.

BALFo postų daugumos atidavimas vienai grupei dar nebūtu buvęs toks blogas reiškinys, jei tos grupės žmonės būtų pajėgę BALFo veikloje pamiršti savo grupinį priklausomumą. Deja, daugeliui jų tai buvo nepa- keliamas.

Kas dirbo anuo metu mūsų organizacijose, žino, kad organizacijų centrus pasiekdavo nemaža nusiskundimų dėl BALFo veiklos. Centrai, žinodami, kad žmogaiškios silpnybės itin sunku atsispirti varge atsidūrus, tų nusiskundimų negeralizavimo, nedarė iš jų kokių bendrų išvadų ir dėl jų iš esmės nereagavo. Nereagavo bent jau taip garsiai, kad plačioji visuomenė išgirstų. Juo labiau, kad nebuvo rimto pagrindo tikėti, jog tokia politika būtų buvusi BALFo centro padiktuota.

Dabar, dešimtmečiui praėjus, norisi tuo kiek suabejoti. Abejojimui pagrindą pakišo patsai BALFo pirmininkas kan. dr. Končias.

BALFo centriniai organai sudaromi ALTo pavyzdžiu. Paskiros grupės parenka kandidatus į BALFo direktorių tarybą. Juos pateikia visuotiniam suvažiavimui "rinkti". Nors formaliai juos renka suvažiavimas, tačiau praktiškai jis tik patvirtina tokia sudėti, kokią jam BALFa sudarą junginiai pasiūlo. Tuo būdu atsiranda 21 direktoriaus taryba ir valdyba.

Geras šitoks vadovybės sudarymo būdas ar blogas — jau kitas klausimas. Bet jis BALFa sudariusių srovių buvo sutartas, priimtas ir visą laiką praktikotas. Jei toks būdas yra jau atgyvenęs savo amžių, visi suinteresuotieji galėtų sutarti dėl tobulėsio vadovybės sudarymo būdo. Tačiau jo jokių būdų negali keisti vienas žmogus, nors tasai žmogus būtų ir BALFo pirmininkas. O jis tai padarė.

Prėjusiam BALFo suvažiavime kan. Končias pažeidė tradicinę tautinės srovės teisę pasirinkti iš savo tarpo atstovus BALFo vadovybei. Jis, garbusis kanauninkas, tą kartą ryžosi patsai atstovauti tautininkams ir patsai pasiėmė misiją parinkti tautinės srovės žmones į BALFo direktorius. Jo misijos tikslas nebuvo paslėptas. Jam rūpėjo užtrenkti duris į BALFo vadovybę žymiausiame tautinės srovės veikėjui Antanui Oliui. Kad misija būtų sėkmingesnė, kanauninkas nesidrovėjo prieš Olį "tinkamai" paagituoti.

Kai po kan. Končiaus misijos kilo audra, ryžosi jis su savo padėjėjais ją apraminti. Antan Olį pakėlė į BALFo garbės narius. Jei A. Olis būtų ne principo, o asmeninės garbės žmogus, gal tai ir būtų jam patenkinama satisfakcija. Kiek žinome, ši politikuojančių BALFo veikėjų

prielaida nepasitvirtino. Ir kaip tik ne todėl, kad ta savo misija BALFo pirmininkas ne tik įveidė vieną daugiausia Lietuvos reikalui nusipelnusį asmenį, bet ir pažeidė visos tautinės srovės tradicinę teisę.

BALFas sudarytas grupių lygybės pagrindu. Kiekvienai grupei leista pačiai spręsti, kas jai turi atstovauti BALFo centre. Tautinė srovė niekad nebuvo savos tos funkcijos perleidusi kan. Končiui. Ją pasisavindamas, kan. Končius sulaužė grupių bendradarbiavimo tradiciją.

Sunku suvokti, kokie motyvai paskatino BALFui nusipelnusį kan. Končių tokiam žygiui. Lengva būtų suprasti, kad tas kanauninko žygis negali patarnauti nei bendram lietuvių šalpos darbui nei jį vykdančiai visų mūsų organizacijai.

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas, daug nusipelnęs tautiečių vargą lengvindamas, turėtų likti pajėgus ir ateičiai. Jo pajėgumas žymia dalimi priklauso nuo grupinės tolerancijos jo organus sudarant ir griežto nepartiskumo šalpos darbą vykdam. Bet kokie nukrypimai nuo šių dviejų dorybių menkina BALFo garbę ir silpnina jo darbo vaisius.

Nelemtoms kan. dr. Končiaus misijos sudaryta situacija nusišė perilgai. Ji verta Tautinio Kongreso dėmesio.

VIEŅO POSMO APIE ALTĄ ISLYGINIMAS

Straipsnyje "Keli posmai apie Amerikos Lietuvių Tarybą" (Dirva Nr. 30) vienas posmas susijaukė. Jis turėjo būti toks: "Didelės tai negerovės, ir jų šaknys slypi giliai. Organizacijos struktūra yra pasenusi. Kai ALTas buvo sudaromas, ne dabarties masė buvo jo užnugarėje. Ir ne tik kiekybine, bet ir kokybine prasme. ALT'o struktūra šiandieną nepajėgia reprezentuoti Lietuvos laisvinimo aktyvų šiam krašte. Aktyvųjų elementą jį ignoruoja. Drauge jį ignoruoja naujas idėjas ir naujos kovos metodus".

Jie įsijungė į Dirvos talką

Šešiasdešimt pirmuoju šimtininku į vykdomą vajų įsijungė kūrėjas savanoris, Lietuvos laisvės kovų invalidas, Vyties kryžiaus kavalerius, Bronius Tvarkūnas,

Philadelphia\$100.00
Tai gražiausias ir geriausias pavyzdys tiems, kurie į vajų dar neįsijungė, bet turi įsijungti.
Iš Philadelphiajų ir vajų dar įsijungė šie asmenys:
Algirdas Jonys-Januškevičius\$50.00
Pulk. R. Liormanas\$25.00
Kazys Kaulinis\$25.00
Juozas Česonis\$10.00
Simas Mockūnas\$10.00
Petras Mitalas\$10.00
Algis Dilba\$10.00
Su šiandien skelbiamais įnašais iš viso gauta\$13,378.95
Dar būtina reikia \$ 6,621.05

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILTIŠ, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00, įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCINĖ KOLEGIJA:

V. Bakūnas (Los Angeles), P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Brooklyn), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Balandžio 27-oji yra Lietuvos Bendruomenės diena. Tą dieną JAV lietuvių kolonijose rinksiame naują Bendruomenės Tarybą ir delegatus į Pasaulio Lietuvių Seimą.

Tą dieną visi JAV lietuviai, kurie tik siekia jungtinės ir stiprios lietuvių organizacijos, eis balsuoti ir rinkti tokius atstovus, kurie bendruomeniniams darbams yra pasižavėję, bendruomenės rūpesčiais gyvena, jai dirba.

Sie Lietuvių Bendruomenės rinkimai JAV yra antrieji. Prieš dvejus metus buvo pirmasis bandymas, kitaip sakant egzaminai, ar bendruomenės idėja turės pakankamai rėmėjų ir jos darbo entuziastų. Tada egzaminai buvo išlaikyti, nors balsuotojų skaičius ir sukosi tik tarp 6000-7000.

Išrinkti Lietuvių Bendruomenės Tarybos atstovai savo darbą, kiek jų jėgos ir kitokios sąlygos leido, atliko. Kalnų nebuvo nuversta, bet eilė gražių, visus lietuvių jungiančių darbų, buvo atlikta, lietuvių meilė lietuvių kiek paauginta, nereikalingų aistrų ir kivirčių nebuvo pasėta. Tai jau nuopelnas tiems, kurie Lietuvių Bendruomenę vadovavo ir jai iš širdies dirbo.

Reikėtų laukti, kad šiuose Lietuvių Bendruomenės rinkimuose jau dalyvaus didesnis balsuotojų skaičius. Ir jei tas skaičius bus didesnis, kiekvienas galės tvirtai pasakyti, kad tokios organizacijos idėja mums prigyja. Bet jei išeis priešingai, jei rinkėjų skaičius sumažėtų, tektų rimtai susirūpinti. Tai būtų ženklai, kad dar ne viskas tvarkoje, kad reikia ieškoti naujų ir geresnių kelių tokioms idėjoms įgyvendinti.

Norėtusi tikėti, kad rinkėjų skaičius bus didesnis. Norėtusi tikėti, kad vykstančiuose Lietuvių Bendruomenės rinkimuose lygiai gausiai dalyvaus abi lietuvių kartos — seniau čia įsikūre ir lietuvių darbu pagrindus padėję, lygiai ir naujai į kraštą atsikėlę ir lietuvių darbu taip pat savo duokle pasirūpė atiduoti. Ir jei taip bus — rinkimuose nadoutu balsu skaičius bus didesnis, tuo pačiu bus tvirtėn pasisakyta ir už tokios organizacijos įsitvirtinimą.

Beveik visi Lietuvių Bendruomenės rinkėjai, kurie tą dieną eis balsuoti, labai gerai nusimano ir žino, už ką savo balsą turi atiduoti. Mano patarimas būtų tik toks: rinkti tokius atstovus, kurie lietuvių visuomeniniam ar kultūriniam gyvenime visad judrūs, kurie sugeba surasti laiko bendriesiems lietuvių darbams, kurie, pagaliau, ir savo skatiku tą lietuvišką darbą remia, kurie niekad nesigėdi save lietuvišiais vadinti, kurie per daugelį šiose krašte pragyvenusių metų, sunkių ir nuolatinių darbų lietuvių išlaikė. Tokie, ypač vyresniosios kartos lietuviai, turi rasti rinkėjų nuosirdų pritarti. Lygiai kaip ir tie naujakučiai, kurie nepasigėdė už savų namų ir automobilių, bet kiek

tik jėgos leidžia, nuolat sukasi lietuvių būry ir lietuvių darbe visokeriopai remia.

Rinkimai jau už kelių dienų. Balandžio 27-oji Lietuvių Bendruomenės diena ir tuo pačiu mūsų bendri egzaminai. Eikime balsuoti visi, kuriems tik metų riba leidžia ta teise pasinaudoti. Eidami paraginkim ir kitus, kurie patys nevisad sugeba pajudėti, jei tik jų kas iš šalies leidžia. Gaila, kad tokių yra daugiausia, bet juos judinti reikia.

Kandidatų daug. Lygiai į Lietuvių Bendruomenės Tarybą, lygiai į Pasaulio Lietuvių Seimo atstovus. Pasirinkti tikrai yra iš ko. Ir reikia manyti, kad visi tie kandidatai, jei jau jie kandidatuoja, išrinkti savo pareigas gerai atliktų. Bet kai jau reikia rinkti, rinkti tuos, kurie jums jau žinomi, kaip lietuvių darbe apatstai, kaip bendruomeninio darbo ramsčiai, kaip kieti ir užgrūdinti lietuviai, kaip kieti ir Lietuvių Bendruomenę, tokių reikia lietuvių darbu, tokių reikia lietuvių išlaikymui, tokių reikia Lietuvos laisvės šventai kovai.

LOS ANGELES

Praėjusį savaitgalį Los Angeles lietuvių kolonijoje viešėjo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas inž. Eugenijus Bartkus, atskridęs iš Čikagos penktadienio vakare. Dar tą patį vakarą Bruno Gediminas iškurdavo trumpą inž. E. Bartkaus sveikinimo žodį Los Angeles lietuviams, kuris paskui, šeštadienio rytą, buvo transliuojamas lietuviškosios radijo valandėlės metu.

Dienos bėgyje svečias, ALT S-gos vietinio skyriaus pirmininkas dr. P. Pamataičio ir ponios ydimas, padarė visą eilę oficialių ir prieteliškų vizitų, gi vakare dalyvavo skyriaus valdybos posėdyje ir paskui skyriaus narių ir kvietinių svečių susirinkime, kurie įvyko J. ir Br. Geiminų rezidencijoje. V-bos posėdyje aptarta grynai vidaus organizaciniai reikalai, gi susirinkime (pasižymėjusiame narių gausumu) inž. E. Bartkus padarė platų pranešimą Tautinio Kongreso, "Dirvos" vjaus, Bendruomenės Tarybos ir Seimo rinkimų ir kt. reikalais. Svečio nuosirdus lietuviško reikalo supratimas išsisklaidė jo paties žodžiais — ralo tinkamo atgarsio klausytojuose ir davė net nelauktai gerų rezultatų "Dirvos" vjaui; atsiado net keli šimtininkai. Pirmininkas su šimtininku Alf. La t v e n a s, paskui kitą šimtininką paties Br. Gediminas, na ir paskui... turbūt iš viso pirmas atsitikimas visame "Dirvos" vjauje — tai studentas baigęs (kino filmų gamybos ir technikos meno) mokslus ir darbą gaustantis tik nuo liepos mėn. 1 d. — be jokio svarstymo ar asmeniško raginimo pasirašė pasižadėjimą būti "Dirvos" šimtininku — prisidėti su 100 dolerių, Povilas J a s i u k o n i s. Toliau į "Dirvos" vją įsijungė: V. Aleksandriūnas — 50 dol., V.

Kas ir kur?

• Gegužės 30-31 ir birželio 1 d. (Taut. Akad. Samb. N. Y. Pad.), šaukiamojo Tautinio Kongreso darbai eina pirmyn. Tautiniam Kongresui rengti Komiteto pirmininkui inž. Eugenijui Bartkui pavadus, Juozo Ginkaus, Birutės Paprockienės, Prano Narvydo ir Dr. Broniaus Nemicko iniciatyva New Yorke 1958 m. balandžio 9 d. sušaukta lietuviškųjų organizacijų atstovų pasitarime suformuotas Kongresinio Banketo Globos Komitetas, pirmininkaujamas Juozo Ginkaus. Į šį Komitetą pakviestas daugiau organizacijų atstovų bei asmenų jo sąstatais yra toks:

Pirmininkas — Juozas Ginkus; vicepirmininkas — Jurgis Sirusas ir Birutė Paprockienė; sekretorius — Vincė Leskaitienė ir Dr. Br. Nemickas; nariai — Vytautas Alksninis, Mrs. G. Diržis, A. Griščiūnas, P. Juknys, A. Kirkyla, P. Mačiulaitis, Mrs. M. Mitchell, K. Krulikas, P. Narvydas, Mrs. P. Šimėnas, J. Šlepetytis, A. Šetika, A. Vakselis, V. Vyšnius, Z. Zubrys.

Organizacijų atstovai: P. Ališauskas (Tautinis Sąjūdis), V. Alksninis (Laisvės Kovotojų Sąjunga), J. Garša (Lith. Chamber of Commerce), S. Jakštas

Bakūnas — 30 dol., Vl. Šimonis — 25 dol., Z. Waitek — 25 dol., pulk. Pulkaukinkas — 25 dol., J. Mason — 25 dol. ir visa eilė kitų. Be viso to — dar atsirado keli nauji "Dirvos" prenumeratoriai.

Šitam nepaprastam (savo požiūriu) — esant tokiame žymiai svečiui) ir labai skirtingam susirinkimui vadovavo Br. D u d a, kurio šeimoje inž. E. Bartkus ir buvo apsiėjęs.

Po susirinkimo — jo dalyviai buvo pakviesti puikiu ponios Gedimienės paruoštu vaišiu, tokiu metu su maloniuoju svečiu dar buvo ilgai ir plačiai išsikalbėta.

Balandžio 18 d. įvykusiame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyriaus narių susirinkime išrinkta nauja skyriaus valdyba, kurioje: Gediminas, Latėnas, Aleksandriūnas, Valavičius ir Dūda.

Balandžio 19 d. parapijos salėje aktorius J. Kaributo vadovaujama vaidintojų grupė suvaidino "Tuščias Pastangas". Režisavo J. Kaributas.

Po nepaprastai didelių šimet (žiemos sezono metu) liūčių — Kalifornijai jau užklupo karščiai.

Prilijo šiemet tris kartus daugiau negu pernai ir du kartus daugiau, negu normaliai prilydavo. Gi Kalifornijoje kai lyja — tai jau ir tvanas, nors ir neilgam; apsemia daug kelių, net namų, pridaro albes nuostolių. Šiemet liūčių pridaryti nuostoliai skaitomi dešimtimis milijonų dolerių (Kalifornijoje). Yra dėlto nukentėjusių ir lietuvių. Bene daugiausia nuostolių liūties padarė (iš lietuvių), tai dr. J. Jurkino sodybai Lomitoje (netoli Los Angeles).

BALSUOK UŽ JOSEPH J. BONKOWSKI

CANDIDATE FOR COUNTY COMMISSIONER

DEMOCRATIC PRIMARY MAY 6, 1958

KVALIFIKUOTAS TARNAUTI VISIEMS ŽMONĖMS.

IŠRINK JULIUS J. PETRASH STATE SENATOR

DEMOCRATIC PRIMARY MAY 6, 1958

JIS GARBINGAI TARNAVO VISIEMS ŽMONĖMS, PALIK JĮ STATE SENATORIUM

delis. Kalbės Dr. Bruno Kalvaitis.

Šių metų "Laisvės Varpo" v-bą sudaro: pirm. P. Viščinis, vicep. J. Arlauskas, J. Dvareckas, sekr. J. Vaičaitis, kas. A. Barulis, W. Beržinskis.

Laisvės Varpas išsilaiko iš visuomenės aukų ir parengimų pelno, todėl rengėjai laukia, kad visuomenė parems jį savo atsilankymu. Banketo šeiminkas A. Andriulionis, šeiminkė p. Kropienė.

TAUTINĖS S-GOS

Bostono skyr. valdyba savo posėdy IV. 18, dalyvaujant visiems v-bos nariams, rev. k-jos pirm. Vasario 16 gimn. rėmėjų būrelio pirm., aktyviai svarstė ir sprendė p-ko patiekus ir dalyvių keltus klausimus dėl skyriaus veiklos pagyvinimo, Dirvos ir Vilties D-jos rėmimo, Tautinio Kongreso ir kt.

Sekančiame posėdy V. 2 bus svarstomas skyriaus veiklos ir finansinis planas. Bostono ALT S-gos skyriaus korespondento pareigos valdybos pavestos Ignui Vileniškiui, gyv. 862 E. 5 St., So. Boston 27, Mass.

Vincas Rastenis susirinkimo metu kalbės tema — "Dabartinė spauda Lietuvoje". Kviečiami taip pat ir svečiai šios įdomios paskaitos pasiklausyti.

HARTFORD

VACLOVAS SIDZIKAUSKAS HARTFORDE

A. L. B. Hartfordo apylinkės suruoštame viešame informaciniame susirinkime kalbėjo Laisvosios Europos Komiteto narys Vaclovas Sidzikauskas. Jis patiekė daug įdomių žinių Lietuvos vadavimo reikalais. Kalbos trumpa išvada — Lietuvos išvadavimo priartinimas priklauso daugiausia nuo mūsų visų lietuvių vieningos, apdairios ir energingos veiklos.

Susirinkimo metu apylinkės valdyba įteikė pašalpa šeštadieninei Mokyklai ir dviem studentams: Martynui Siironaiciui ir Elizabeth Yanikauskas.

Tautinių šokių mokytojai p. Zdancevičienėi už jos gražų darbą ir pasisventimą buvo įteikti gintaro karoliai.

HARTFORDO LIETUVIŲ RADIOJŲ VALANDA

Keletas energingų žmonių: B. Vedeikis, F. Bočiūnas, Vl. Plečkaitis, J. Belazaras ir kiti atgavino lietuvių radio transliaciją Hartforde ir kovo mėn. 30 dieną ji atšventė metinę sukaktį. Ta proga įvyko koncertas, kurį išpildė solistė Suzana Griškaitė, vyrų ir mišrus choras, vadovaujamas muz. J. Petkaičio.

Liet. radio programą sumaniai veda Vl. Plečkaitis. Programa pajvairinama Val. Balčiūno politinių žinių apžvalga, prof. Marijošiaus bei dr. Šerkšno pasakaitomis.

RINKIMAI I A. L. B. TARYBĄ IR P. L. SEIMĄ

Rinkimai Hartforde, kaip ir visoje Amerikoje, įvyks balandžio 27-tą dieną. Rinkimų būstas tą dieną bus nuo 9 val. ryto iki 2-tros val. po pietų Lietuvių bažnyčios rūsyje, o nuo 2 val. iki 7-tos val. vakaro bus Lietuvių Klube — 227 Lawrence St. S.

SKAUTAI

PAREMKITE LIETUVIUS SKAUTUS

RAMUNĖ KVIKLYTĖ, JŪRŲ SKAUTĖ

Jau daugiau, kaip dešimt metų Chicagoje veikia lietuvių skautų vienetai. Ir Jums turbūt teko juos matyti skautiškose uniformose, ar be jų, atliekant įvairius patarnavimus lietuvių parengimuose. Gal teko pabuvoti ir skautiškuose parengimuose, laukuose, stovyklose.

Nemaža dalykų mūsų jaunieji skautai-skautės yra padarę, o dar daugiau stengiasi. Štai ir šių metų balandžio 27 d., šį sekmadienį, 3 val. po pietų, Chicagoje, Maria Aukstiesniosios mokyklos salėje įvyks didžiulis visų skautų pasirodymas, skautiškas vakaras visai lietuvių visuomenei, vadinamas Skautorama. Pradedant mažyčiais skautais, vadinamais vilkiukais bei paukštelėmis, ir baigiant jau suaugusiais studentais, susirinkę prie tradicinio laužo, jie visi parodys savo gabumus. Čia galėsite pamatyti ir grakščius jaunus šokėjus, nuotaikingai šokančius visų mėgiamus tautinius šokius, girdėsite jaunąsias seses skautės, dainuojančias lietuviškas dainas. Netruks ir linksmy vaidinimų, kuriuose taip gražiai išsireiškia skautiškoji dvasia ir visus linksmi nuteikia.

Ne vien šiais dalykais sudjodinsime žiūrovus: galėsite apžvelgti gražią skautišką rankdarbių parodą. Pamatysite tuos darbus, kuriuos skautai-skautės atlieka, išėdami į joms nustatytą programą ir būsiuodami vasaros stovyklai. Čia bus ir vaizdų primenačių Lietuvą. Mat mūsų skautai, norėdami geriau pažinti savo tėvynę, renka apie ją visokią medžiagą. Kai kurie skautų užrašai ir surinkta vaizdinė medžiaga labai įdomi, lyg senoviški vienuolių manuskriptai, įvairiausiais lietuviškais pagražinimais išdailinti.

Atsilankę į Skautorama, jūs paremsite lietuvišką jaunimą. Šiais laikais, jūs visi, mieli vyresnieji, rūpinatės ir sielojatės jaunimu, jo ateitimi. Jūs norite, kad mes būtume lygiai tokie pat geri ir taurūs lietuviai, kaip ir jūs, vyresnieji, buvotė ir esate. O čia ir yra proga: mes, jaunieji, kviečiame — ateiškite pas mus į skautorama balandžio 27 d. Juk mūsų nemažai, vien Chicagoje netoli tūkstančio. Gal būtų verta mumis kiek susidomėti, ypač kai mūsų organizacija dabar švenčia savo gyvavimo 40 metų sukaktį.

Mes remiame lietuviškus reikalus, padėdami lietuvių visuomenei. Padėkite ir mums — bent savo atsilankymu skautoramone, poros dolerių auka už jėgimą.

kviečia visus savo narius rinkimuose aktyviai dalyvauti, o ne apsimokėjusius nario mokesčio jį apmokėti. Mokestis bus priimamas ir rinkimų būstinėje.

PHILADELPHIA

LANKĖSI TAUTINĖS SAJUNGOS PIRMININKAS

Balandžio bėn. 13 d. Philadelphiaje lankėsi A.L.T. S-gos pirmininkas inž. E. Bartkus ir greitomis sušauktam skyriaus narių susirinkimui padarė pranešimą apie Centro Valdybos planus, plačiau apsisitodamas prie Dirvos vedamo vjaus ir įvykstančio Tautinio Kongreso.

Tautiniame Kongrese, kurs įvyks gegužės 30 ir 31 d. Philadelphiaje, visi tautinės minties philadelphiečiai, kaip artimiausia kolonija New Yorkui, turėtų skaitlingai dalyvauti.

Susirinkime Vilties Draugijai suaukota \$240. Atsirado iš Philadelphia ir pirmas šimtininkas — tai kūrėjas-savanas, Lietuvos laisvės kovų karo invalidas Vyties kryžiaus kavalerius Br. Tvarkūnas.

Philadelphia Tautinės Sąjungos skyrius, be 25 dol. Vilties Draugijos vjaus, Dirvą jau yra parėmęs \$87. P. M.

DETROIT

VISI Į RINKIMUS!

Balandžio 27 d. (šį sekmadienį) Detroito ir visoje Amerikoje įvyksta JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovų rinkimai.

JAV LB Detroito apylinkės rinkimų komisija kviečia visus detroitiečius tą dieną rinkimuose dalyvauti ir tuomi atlikti savo tautinę pareigą. Neuzsimokėję nario mokesčio, galės užsimokėti rinkimų vietoje.

Detroito rinkimai įvyks Hispanos Unidos mažojoje salėje (prie Nako krautuvės), kampas Vernor ir 25 g-vių. Rinkimų pradžia 8 val. ryto, pabaiga — 5 val. vak.

BROCKTON

L. B. Tarybos ir PLB Seimo atstovų rinkimai įvyks balandžio 27 d. (sekmadienį), nuo 10 iki 4 val. po pietų, Sandaros salėje. Brocktono LB skyriaus valdyba

BALSUOKITE UŽ

SAUL S.

DANACEAU

For Judge of Common Pleas Court

CHIEF ASSISTANT COUNTY PROSECUTOR
PRINCIPAL AUTHOR CLEVELAND CITY CHARTER

Endorsed by:

Cuyahoga County Democratic Executive Committee.
Cosmopolitan Democratic League of Cuyahoga County.

X || SAUL S. DANACEAU

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsisakyk metams jau aštuntus metus šiame kontinente einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

PELĖDA

Išeina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn. Rašykite dar šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Canada.

Kelonė į Parifiko kraštus (25)

KAS ŠVIESU IR TAMSU NAUJOSIOS ZELANDIJOS LIETUVIUOSE

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

Norėčiau pateikti trupučiuką žinių ir pastabų apie Naujosios Zelandijos lietuvius, nors jų gyvenimo plačiai negalėjau pažinti, aplankiau tik Aucklandą, o kitas vietas kelionės planas nuleido pakliūti.

Greit bus dešimtmetis, kai šioje saloje pradėjo kurtis pirmieji lietuviai. 1949 metais čia atvyko pirmas ir maždaug paskutinis "didelis" lietuvių transportas — 170 asmenys. Paskui dar atplaukdavo mažesnius grupių ir pavienių šeimų. Dabar Naujoje Zelandijoje iš viso esama per 240 lietuvių. Į jų tarpą nebeįskaitomos mišrios šeimos, nes, kaip praktika parodžiusi, tokių šeimų lietuviškoji dalis gana greit lietuviškas atsižada. Tokiems lietuviški reikalai nėra rūpėję, kartais atrodo net priešingai: jie stengėsi kuo greičiau lietuviškumo atsikratyti. Visokių esama žmonių...

Didžiuliam Naujosios Zelandijos plote lietuviai plačiai išsime, bet pagal galimybes stengėsi susispiesti į keturis didžiulius miestus: Aucklande apie 65 asmenys, Wellingtone apie 55, Christchurch apie 30 ir Dunedine apie 42. Kiti gyvena pavienių mažesniuose miesteliuose. Lietuvių jaunimas lanko vietines pradžios ir aukštesnias mokyklas ir visur nebologai užsirekomenduoja tiek moksle, tiek sporte. Yra ir studentų. Šiais metais universiteto architektūros skyrių baigė V. Procuta.

Vyresnio amžiaus lietuviai, kurie turėjo aukštąjį mokslinį išsilavinimą, savo profesijose beveik niekas nedirba. Tam buvo visokių plūčių. Dirba visokių kitokių darbų: fabrikuose, uostuose, skerdyklose, vienas kitas stalius ar kitoks amatininkas, moterys daugiausia siuvėjos, viena kita slaugė. Labai gaila, kad priešingai, negu Australijoje, čia nėra tokių, kurie būtų

pradėję verstis savarankiškais biznais statyboje, prekyboje, viešbutininkystėje ir panašiai.

Tačiau ekonominiu požiūriu lietuviai susitvarę nebologai, kiek galėjau spręsti iš jų, kuriuos lankiau Aucklande. Dauguma gyvena nuosavuose namuose, turi šaldytuvus, skalbimo mašiną, kai kurie ir automobilius. Man pasakojo, kad Wellingtone yra net keturi, kurie įsigiję automobilius ir verčiasi, kaip taksi šoferiai. Tai yra pradžia į savarankišką biznį. Kurie tik gali, įsigyjuose namuose laiko nuomininkų ir tuo padidina savo pajamas. Pasistengus pamažu būtų galima prieiti ir ligi viešbučių atidarymo.

Tautinė patriotinė dvasia daugumoje tebėra gyva ir stipri. Ją telkia ir kituose išlaiko keli idealistai pasišventėliai. Minimos visos lietuviškos tautinės bei valstybinės šventės ir ruošiami kiti minėjimai. Programą praveda ir atlieka daugumoje jaunimas, o jo tarpe kaip tik yra tokių, kurie rimtai mokosi muzikos ir kitų menų. Jau ketverių metų iš eilės veikia lietuviška sekmadienio mokykla, tai šalia šeimos vienintelė vieta, kur iš naujo žiebiama lietuviškos tautos žiburėlis. Pereitais metais jaunųjų grupių mokytojas p. Petrošienė.

N. Zelandijos Liet. Bendruomenės Krašto Valdyba turi sudariusi lietuvišką biblioteką iš apie pusantsto šimto knygų. Ją prižiūri ir veda p. Liutikaitė. Taip pat sudaromas ir nuolat papildomas lietuviškų laikraščių išskarpų rinkinys. Iki šiam laikui rūpestingai vedama bendruomenės ir lietuvių gyvenimo kronika. Visa tai galvojama, laikui bėgant, perduoti Pasaulio lietuvių archyvu.

Betgi jaučiama, kad atšalimas lietuviškiems reikalams palaips-

niui didėja. Kiekvienas vis dažniau paskęsta savo asmeniniuose reikaluose ir nieko daugiau nemori matyti, nei sielotis. Planuojama ateinančiais metais surengti plataus masto visų N. Zelandijos lietuvių suvažiavimą ryšium su dešimtmečio sukaktimi, į šią salą atvykus. Gal toks suvažiavimas išjudins lietuvišką dvasią ir vėl sukelis susidomėjimą. Nors kai kurie abejoja, ar bus galima pajėgti pašalinti nuolat augantį šykštumą ir susirūpinimą tik asmeniniais reikalais. Tiesa, prie tautinių reikalų paremimo gali prisidėti tie, kuriems pavyks ekonomiškai įsitvirtinti ir pasidaryti savarankiškais biznieriais. Bet, kaip iš Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimo žinome, toji lazda taip pat turi du galus. Kaip sykį Dirvoje esu rašęs, čia labai svarbus atvejis: kada gana yra gana? Daugeliui turtą kraunantį atrodo, kad niekad jo negana, vis permažai, ir vis neatlieka dešimtinių lietuvių. Toks lietuvių turtas yra geras tik jam, bet iš to nėra jokios naudos lietuvių tautai, kultūrai, Kuzma, Jončys. Christchurch apylinkėje — seniūnas Serėnas.

Nuo šių asmenų daugiausia priklauso N. Zelandijos lietuvių išlaikymas, jų visuomeninis ir kultūrinis judumas.

Šalia N. Zelandijos Liet. Bendruomenės, čia veikia N. Zelandijos Pabaltiečių Klubas, kurį sudaro lietuvių, latvių ir estų tautybių atstovai. Šiuo metu klubui pirmininkauja Česlovas Liutikas, o į kontrolės komisiją įeina Pečiulaitis. Susirinkimai pravedami anglų kalba. Mačiau to klubo 1958 m. darbų programą — užsibrėžę atlikti naudingus žygius. Praeityje jie buvo suren-

gę demonstraciją prieš bolševikus ir dažnai pasirodo anglų spaudoje su įvairiais pareiškimais, liečiančiais Sov. Rusiją ir pabaltiečių padėtį.

Pabaltiečių klubo veikla reikiama keliomis kryptimis. Jis rūpinasi specialiais tautiniais lietuvių, latvių ir estų interesais, kiek jie yra bendri. Palaiko trijų tautybių išeivių bendravimą ir yra suruošęs visą eilę bendrų pobūvių ir pasirodymų. Kreipiasi į N. Zelandijos vyriausybę, siūlydamas priemones pabaltiečių imigrantų teisei bei socialinei lygybei įtvirtinti. Ypačingai klubas veiklus politinėje srityje, kur jis dažnai siuntinėja brošiūras, knygas, memorandumus ar laiškus įvairioms N. Zelandijos politinėms institucijoms, spaudai bei tarptautinėms organizacijoms, aiškindamas Sovietų Rusijos agresyviąją politiką, Baltijos valstybių okupaciją ir informuodamas apie išsilaisvinimo pastangas. Šioje plotmėje klubas artimai bendradarbiauja ir su kitomis tautybėmis N. Zelandijoje, ypač ukrainiečiais, vengrais, lenkais ir kitais.

Iš praėjusių metų veiklos apy- skaitos matyti, kad šiuos visus darbus klubas atlieka savo narių pasiaukojimu ir suvartoja labai nedaug lėšų. Pajamų iš narių mokesčių ir aukų per metus tėra turėjęs tik apie 70 svarų.

Pabaltiečių bendravimo išeivijoje idėja yra, mano nuomone, labai svarbi. Atrodo, kad ji reikalinga įgyvendinti ne tik ten, kur pabaltiečių kolonijos yra mažos ir, tik jas subūrus, pasidaro žymesnė jėga tos vietos ar krašto gyvenime. Lygiai ji taip pat svarbi ir didelėse kolonijose, kaip Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur.

Pabaltiečių federacijos idėja šiandien tiek lietuvių visuomenėje, tiek berods pas latvius ir estus neturi priešų, visi jai pritaria ir mano, kad tuo būdu ne tik Pabaltijo valstybių išsilaisvinimas gali būti palengvintas, bet ir tolimesnis jų nepriklausomybės išlaikymas geriau užtikrintas. Kad vien kitus geriau pažintume, suprastume ir išmoktume draugiškai bendradarbiauti, tokie pabaltiečių klubai jau dabar gali daug padėti. N. Ze-

PERRINKITE

JOHN J. CARNEY

CUYAHOGA COUNTY AUDITOR PAREIGOMS, KURIAS JIS PAVYZDINGAI ATLIEKA JAU ANTRĄ TERMINĄ

John J. Carney yra gimęs Clevelande 1910. VI. 10 ir baigęs teisės mokslus Western Reserve Universitete.

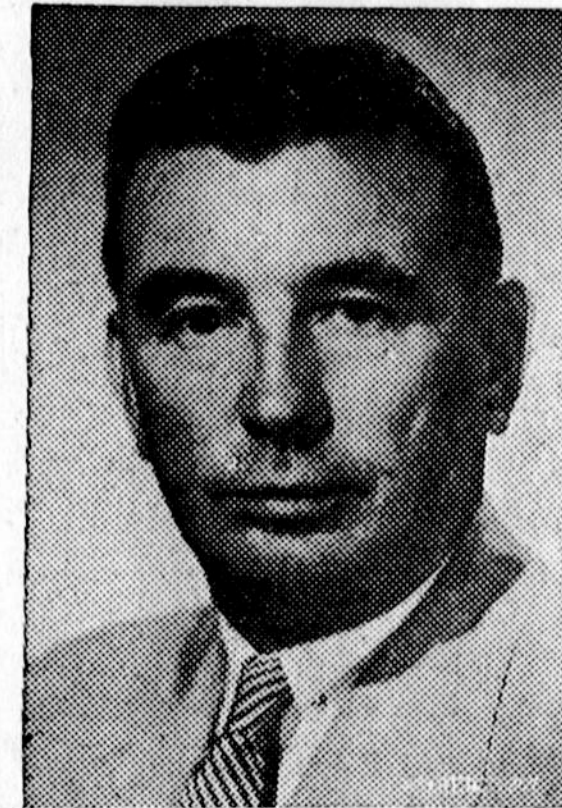
1933 m. jis buvo paskirtas Deputy County Treasurer ir tarnavo, iki 1936 m. buvo išrinktas į Ohio Atstovų Rūmus. Ten jis buvo mažumos lyderiu 1940-1942 m. ir dirbo eilėje komitetų.

Antrojo Pasaulinio karo metu su 374 Inžinerijos korpu aktyviai dalyvavo Europos fronte.

Jis buvo išrinktas Cuyahoga County Auditor pareigoms 1950 m. ir 1954 metais perrinktas antrajam terminui.

Jis yra daugelio organizacijų narys, vienas iš gabiausių ir aktyviausių visuomenės veikėjų.

ATIDUOKITE SAVO BALSĄ UŽ JOHN J. CARNEY GEGUŽES 6 D. PIRMINIUOSE BALSAVIMUOSE

1956 metais krašte užregistruota 143,485 miško gaisrai. Iš-eitų, kad kas trys ir pusė minu-tės prasidėjo naujas miško gais-ras.

Vienas asmuo kasmet sunau-doja apie 11 svarų druskos.

JAV spausdinama per 30,000 periodinių leidinių; jų bendras tiražas sudaro apie pusę bilijono egzempliorių.

Paskutiniaisiais surašymo da-viniais, JAV ir Aliaskoje yra per 17 mil. negrų ir apie 150,000 indėnų.

Mažiausias paukštis — kolib-ri sveria apie vieną dešimtą uncijos dalį, gi didžiausias — strutis apie 300 svarų.

Kalakutė per metus padeda tarp 40 ir 60 kiaušinių.

Vienam medaus svarui sukrau-ti, bitė turi iščiulpti nektarą iš 2 milijonų žiedų.

Bitė skrenda "medžioti" 35 mylių į valandą greičiu. Atgal, ratuota, ji tepaskrenda 10 mylių greičiu.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečiadieniais.

Gyvenu iš sąmojaus

ALFRED PERLES

Henry buvo trims mėnesiams išvykęs Amerikon, ir aš užėjau jo atelę Borghese viloje. Jei Henry nerasdavo nuomininko už pinigų, būtų visada palikdavo man, kol grįš; tai buvo tam tikros rūšies tylus susitarimas tarp mūsų.

Čia buvo visai puikus butukas — didžiulė atelė su miegamuoju ir vonia, šalia nišos valgiui gamintis. Pirmiausia, vos tik įsikėjęs, patikrinau maisto spintą. Ten buvo likusios pora sardinijų dėžučių, du pokeliai spaghetti ir maža pomidorų košės bonkelė. Iš to turėjau gyventi ateinančius tris mėnesius.

Aš neturėjau pajamų ir esu negabus pelningam darbui. Todėl vadinu save rašytoju. Tam nereikia ypatingų žinių, ir tai skamba nebologai, įrašant profesiją į prancūzišką pasą.

Henry, prieš išvažiuodamas, buvo mani-mi kiek susirūpinęs. Jis mielai man būtų palikęs mažą pinigų sumą, bet jų neturėjo užtenkamai ir pats. Paskutinę minutę jis dar ištraukė penkiasdešimt frankų, nes netrukus reikėsia mokėti už dujas, pasakė jis. Stotyje man dar kartą išdėstė svarbų patarimą:

— Kodėl tu vengi Boriso? — kalbėjo.

Aš žinau, kad tau koks nors nenatūralumas, bet jis turi pakankamai žvėgždo. Elkis diplomatiškai. Pataikauk jam. Kalbėk, koks puikus rašytojas jis esąs. Nesigėdyk jį iškelti aukščiau už būgnų karalių. Ak, tu visai nesugebi pūsti miglų...

— Tas šuns kaulas, — sumurmėjau.

— O jei ir taip, — pastebėjo Henry, —

Alfred Perles, čekų kilmės rašytojas, visą laiką gyvenęs užsieniuose. Pirmosios jo dvi knygos pasirodė prieš karą Paryžiuje, prancūzų kalba. Karo metu jis buvo britų pionierių daliniuose ir paskelbė pirmą knygą anglų kalba "The Renegade", kuri buvo paskelbta "Book of the Month". Čia spausdinama novelė paimta iš vėlesnio rinkinio "Horizon Stories".

juk tau reikia valgyti, ar ne?

Su tais žodžiais jis įlipo traukinin ir paliko mane gerokai padrikusia nuotaika bestovintį St. Lazare stoties perone.

Aš paėmiau autobusą atgal į Borghese vilą. Grįždamas apsvaarsčiau savo būklę. Ji nebuvo taip jau bloga. Turėjau trims mėnesiams pastogę ir penkiasdešimt frankų kišenėje. Dujų sąskaita galėjo palaukti. Blogiausiu atveju bendrovė išjungs dujas. Man buvo jau ir blogiau atsitių.

Henry galbūt teisus, galvojau, aš turėčiau pataikauti Borisui. Žinoma, aš nebuvau sužavėtas ta mintimi. Borisas įkyrus, nuobodus sutvėrimas. Tačiau jis buvo turtingas. Jis uždirbo krūvą pinigų, šanchajuje kiniečiams pardavinėdamas patentuotus vaistus. Tai buvo prieš japonų invaziją užplūstant šanchajų. Ilgą laiką jis suko galvą, ką su tais pinigais turėtų pradėti. Į akciją jis nenorėjo jų kišti. 1929 m., biržai žlungant, jis prarado turtą ir dabar bijojo. Pagaliau jis nusprendė už pusę savo pinigų nupirkti 45 svarų aukso gabalą. Iš likusių atidarė dolerių sąskaitą viename amerikiniame banke. Jam priklausė ir Borghese vila, kurioje gyveno Henry. Pats Borisas buvo apsigyvenęs pirmajame aukšte.

Kas liečia aukso gabalą, žinoma, jis jo nelaikė Borghese viloje. Taip darant, greičiausiai jį būtų nužudę ir jo aukšą pavogę. Jis turėjo jausti pavojų: savo aukso gabalą jis lėktuvu išgabeno į Londoną ir deponavo Anglijos benko seife. Nuo tada jis jautėsi saugus. Jis buvo nusistatęs savo aukso rezervą neliesti. Retkarčiais, kai užėdavo ūpas, jis nuvykdavo ten ir atgal pigių bilietu į Londoną, kad galėtų savo aukseliui "kaupėti einasi, kaip sekasi" pasakyti ir švelniai jį paglostyti.

Aš investavau dvidešimtį dujinių frankų

į duoną, raudonąjį vyną bei kepeninę dešrą ir nuėjau namo. Borisas jau tykojo manęs vestibiulyje.

— Hallo, Michaeli, — sušuko. — Palydėjote Henriį į stotį? Aš einu truputį užkasti. Nenorite prisijungti? Aš norėčiau, kad jūs žvilgtretumėte į mano veikalą "Metafizikos klimatas". Vistiek užeikite ir suvalgykite kąsnelį.

Aš sakiau, kad esu užsiėmęs, turiu parašyti porą būtinų laišku: išmaldos laišku, paaiškinau tiksliau.

— Vieną jų vėliau įsprausiu ir Jūsų tarpdūrį, — šaipiausi.

Iš tikrųjų buvau nusistatęs, kol pajėgsiu, maitintis be Boriso.

Borisas buvo nusivylęs, tačiau spyrsėsi ir toliau:

— Puiku, — sakė jis, — tai gal galėsime drauge vakarieniauti?

Tą dieną mes drauge nevakariniavome. Aš suvalgiau stiprius pietus iš kepeninės dešros ir raudonojo vyno ir po to jaučiausi puikiai. Truputį numigau ir, kai pabudau, buvo jau laikas vakarienei. Aš turėjau dar trisdešimt frankų, taigi leidau sau gerai pavaltyti "Escargote" ir po to nuėjau į kiną.

Kitą dieną buvau pilkas. Apie pietus pabeldžiau į Boriso duris. Jis keldavo vėlai, ir dabar buvo vos tik iš lovos išlipęs. Jis atidarė duris ir rąždamasis stovėjo tarpdury. Ant nuogo kūno buvo užsimėtęs neaiškiai rudą chalātą. Aš pagriebiau jį už pažastų ir pakėliau aukštyn. Jis svėrė maždaug tiek, kiek dvylikos metų vaikas. Paskui vėl jį nuleidau žemyn. Jis vis dar tebežiovavo. Su savo ožiška barzdele ir išdrakitytais plaukais, jis galėjo būti bet kurio amžiaus tarp trisdešimties ir šešiasdešimties metų, ir atrodė, kaip pamišęs pranašas.

Jūs atrodote puikiausiai nusiteikęs, — tarė jis. — O man vėl tie akių skausmai. Peržiūrėkite rankraštį, kol aš išsimaudysiu.

— Kas bus pietums? — paklausiau.

— Ką jūs tuo norite pasakyti — pie-

tums? — kalbėjo jis. — Aš dar net nepusryčiauju.

— O aš jau prieš penkias valandas, — pasakiau.

— Ir jūs jau vėl alkanas? — paklausė priekaištingai.

— Mirtinai alkanas, — atsakiau.

Borisas būtinai norėjo, kad skaityčiau jo rankraštį, ir žinojo, kad mane tik tada privers, jei pirma duos pavaltyti. Jis mintyse skubiai apskaičiavo ir priėjo išvados, kad tai nedaug kaštuos.

— Gerai, — pasakė jis. — Eikite ir nupirkit. Jūs galėsite išvirti man pusryčius ir sau pietus, kol aš apsiirengsiu. Ar užteks dešimties frankų?

— Duokite penkiolika, — pasakiau.

— Sutarkim dvylika. Tačiau man atneškite gero bekono ir kiaušinių.

Jis pasirašė savo chalato kišenėje ir ištraukė dvidešimties frankų banknotą.

— Aštuonis frankus noriu gauti atgal, — pridūrė.

— Gerai, gerai, — pasakiau. — paskubėkite išsimaudyti, už akimirkos vėl būsiu čia.

Jis atidarė man duris. Buvau jau beveik gatvėje, kai išgirdau jį besivejantį:

— Michaeli, Michaeli!

— Kas atsitiko? — sušukau.

— Kiaušinius man atneškite geriausios rūšies, — pasakė.

— Gerai, — šuktelėjau atgal.

Aš nusipirkau du gražius avienos gabalus ir dėžutę žalių žirnių, paskui dar vadina-mo Roqueforte sūrio su gražiais žalumynais ir gabalą obuolinio torto. Paskui nuėjau į pieninę ir nupirkau Borisui porą pigių kiaušinių iš kalkių ir dvi plonas bekono skiauteles. Už viską išleidau aštuonis frankus penkiasdešimt, ir man liko trys su puse franko arbatpinigių.

Borisas buvo jau apsiirengęs, kai grįžau. Jis buvo užsivilkęs ilgą švarką ir dryžuotas

kelnės, ir atrodė, kaip rabinas. Jis mojavo rankraščiu.

— Kaip patinka jums šitas sakiny, — kalbėjo jis: — "oras yra, ką iš jo darysim?"

Jis buvo regimai nusistatęs už savo pinigų šį tą atgauti.

— Aš išleidau dvylika su puse frankų, — pasakiau.

Jis vis dar tebebuvo truputį susierzinęs.

— To nenoriu, — pasakė. — Štai, paimkite 50 centimų.

Bet aš atsisakiau pinigų paimti. Sekančias dešimtį minučių praleidau virtuvėje, gamindamas sau pietus ir Borisui pusryčius. Nekreipdamas dėmesio į mano darbą, jis skaitė įvadą į savo "Metafizikos klimatą". Aš neklausiau.

— Kur dėžučių atidarytojas? — paklausiau.

— Jūs žinote labai gerai, kad aš tokiais dalykais nesidomiu, — atkirtu grubiai ir toliau skaitė man kitą pastraipą.

— Čia puikus sakiny, — pasakiau. — Perskartykite dar kartą, gerai?

Borisas staiga atšilo.

— Džiaugiuosi, kad supratote lemiamą punktą, — pasakė. — Ar jį tikrai supratote? Tai, ką aš tiksliai pasakyti norėjau, yra... ir jis pradėjo man pasakoti, ką jis norėjęs tiksliai pasakyti.

— Jūs ir negalėjote aiškiau išsireikšti, — pasakiau. — Ar turite druskos ir pipirų?

— Po vėlinių su druska ir pipirais! Dabar klausykite čia...

— Pietus paruošti, — pasakiau. — Rankraštį po to peržiūrėsime.

— Mes turėsime jį peržiūrėti, punktą po punkto, — pareiškė jis. — Aš noriu būti tikslus, kad mintys yra aiškiai išreikštos. Jūs galėsite man daug pagelbėti, mano mintis išreiškiami kitais žodžiais. Mes turėsime punktą po punkto išnagrinėti.

— Punktą po punkto, — pakartočiau.

(Bus daugiau)

STUDENTU ŽODIS

Nr. 61

Redaguoja — G. Gedvila, D. Marcinkutė, R. Vėžys. Redakcijos
adresas: 1213 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

Nr. 61

KAD NEIŠNYKTUME

Jei su žiemos šalčiais studentija užmiega, tai su pavasario saule jie atgyja rinkimams. Sujudome išrinkti naują Lietuvos Studentų Sąjungos centro valdybą. Pagiriam savo pasirinktus kandidatus, parašom gražiai skambančias platformas ir vėl nutariam po rinkimų išrinktuosius palikt taisyti su organizacinėmis problemomis. Jei jiems kas išeis, gerai, jei neišeis, gerai, jei jie ką bandys, gerai, jei nieko neveiks, gerai. Gale kadencijos visvien bus galima ką nors gero apie juos pasakyti.

Tačiau, atėjo laikas visiems mums įgauti atsakomybės jausmą. Pereitų dviejų metų bėgyje Sąjunga turėjo daug sunkumų, kad dar metus galėtų mūsų apatiją atlaikyti.

Kada organizacija, kuriai mes visi priklausom, nesveikuojama, mes nebegalime pasitenkinti veikla, kuri susideda iš santykių užmezgimo ir santykių gerinimo su kitų studentais, kuri vežama kelių apšvietų, entuziazmą praradusių veikėjų.

Mums reikalinga tvirta centro valdyba. Vietoj senatviškų ambicijų gal reikalingas jaunatviškas entuziazmas, vietoj išstėtų kalbų jai būtinas spurtas darbas. Reikia atstatyti kontaktą su skyriais, juose skatinti sveiką organizinį vystymąsi ir prvesti gerai suplanuotą metinę programą.

Tai galima pasiekti, tik renkant centro valdybą ne pagal kandidatų partinį lojalumą arba partinių laurų kiekį, bet tik pagal jų sugebėjimą ir norą veikti. Kada vienetas tampa arena partinėms jėgoms išbandyti ir tuo pasidaro suaugusių vaikų žaislas, nebegali jis nei vienyti nei dirbti koordinuotą darbą. To Sąjungoje mes negalim prileisti.

Mes turim grąžinti į Sąjungą gyvo veikumo ir nuosirdaus bendradarbiavimo dvasią, išrinkdami tam tikslui tinkamus studentus ir pasižadėdami patys stoti į studentiškojo darbą.

Pirmas šios akcijos punktas yra balsavimo lapas. Panaudokime jį.

STUDENTŲ ORGANIZACIJOS LAISVOJE LIETUVOJE

JURATĖ STARKUTĖ

Lietuviai studentai pradėjo riu tarpusavį sugyvenimą. savo organizacijų gyvenimą dar prieš Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą ir prieš Lietuvos Universiteto įsteigimą. Rusijos ir Vakarų universitetuose mokėsi tuometiniai lietuviai studentai. To laikotarpio Rusijos inteligentijos tarpe pasireiškusių pasauliežiūrės srovės turėjo įtakos vėlesniam Lietuvos studentų susigrupavimui, kaip lygiai ir Lietuvos politinių partijų charakteriui.

1922 m., įsteigus Lietuvos Universitetą (vėliau pavadintą Vytauto Didžiojo Universitetu), to universiteto studentai pradėjo grupuotis organizacijomis. Paskutiniai nepriklausomojo gyvenimo metais tokių organizacijų vienetų buvo apie 40, ir tik maža studentų dalis jokiai organizacijai nepriklausė.

Organizacijų pagrindai buvo ideologiniai, etnografiniai, fraternaliniai, tautiniai.

Ideologinės organizacijos skirstėsi į tris stambiausias grupes. Ateitininkai (12 vienetų) sudarė katalikišką grupę, neolituanai (2 vienetai) tautininkišką, ir varpininkai (2 vienetai) socialistine grupę. Komunistai bandė veikti, prisidengę "neturtingųjų" vardu, tačiau buvo negausūs ir jokios reikšmės neturėjo.

Profesiniais pagrindais skirstėsi ir kai kurios ideologinės grupės, tačiau buvo grynai profesinių vienetų (Tiesininkų ir Ekonomistų Draugija, Humanitarų Draugija), kuriems priklausyti galėjo visi atitinkamų fakultetų studentai, nors jie buvo ir kitų organizacijų nariai.

Fraternaliniai vienetai susidarė įvairiais pagrindais. Čia būtų galima priskirti ir etnografiniais pagrindais susibūrusius žemaičius bei suvalkiečius, studentus turinčius karininko laipsnį, skautus. Buvo nemaža ir tokių vienetų, kurių pagrindu buvo tik jų narių asmeniška draugystė.

Savo pavadinimais organizaciniai vienetai skirstėsi į Korporacijas, Klubus, drauges, draugijas, sąjungas. Korporacijomis vadinosi tie vienetai, kurie ypatingai akcentavo glaudų savo na-

korporacijų (nebūtinai ideologiškai giminingų), kviesdavo vieni kitus į savo parengimus. Kai kurios korporacijos turėjo santykius su estų ir latvių studentais, vieni kitus aplankydavo.

Be to, universitetas turėjo Studentų Atstovybę, bendrą organą visiems studentams, visų renkama parlamentarišku būdu vieneriems metams. Toji atstovybė reprezentavo studentiją universiteto senatė ir tarptautinėse studentų organizacijose. Universiteto Garbės Teismas buvo sudaromas iš mokojo personalo ir studentų vieneriems metams. Kiekvieno fakulteto taryba delegavo vieną iš profesorių, o studentai rinko vieną atstovą iš fakulteto.

Studentų organizuotumas turėjo nemažą reikšmės universiteto gyvenime, visoje Lietuvos visuomenėje ir santykiuose su užsieniu.

RINKIMAI

S. m. balandžio-gegužės mėn. įvyksta Liet. Stud. S-gos rinkimai. Išstatytų sąrašų rėmėjai S2 redakcijos buvo paprašyti parašyti jų remiamus kandidatus ir pačius sąrašus. Gautus atsakymus atspausdiname.

I. NEPRIKLAUSOMIEJI

Kada jau kelti metai Sąjungos veikime atsiranda svarbių trūkumų, atsiranda reikalas tą veikimą pataisyti, jei nenorima leisti tai Sąjungai išnykti iš studentiško gyvenimo. Todėl buvo sudarytas sąrašas iš studentų, kurie jau aktyviai yra pasireiškę pačios Sąjungos veikime arba ateitininkų, santariečių ir skautų organizacijose.

Norėdami pastatyti Sąjungą ant stiprių pagrindų, jie tiki ir siekia šių principų įgyvendinimo:

veikimas Sąjungoje turi būti individualinis. Kadangi ideologijų išsilaikymo klausimas šioje organizacijoje neiškilys, nerandama reikalo tas ideologijas Sąjungoje reprezentuoti. Individo vertė turi būti sprendžiama pagal jo sugebėjimus, ne pagal jo ideologiją.

Daugeliui veidėjų apleidus Sąjungos veikimą, reikalinga įtraukti daugiau tokių veiklų kvalifikuotų studentų ir pradėti intensyvių jaunųjų aktyvo telkimą, kuris, metams bėgant, galėtų perimti Sąjungos vadovavimą.

Veikla negalima, kada tarp centro ir skyrių nėra kontakto. Egzistuojantis kontaktas turi būti sustiprintas, jei norima Sąjungoje sugyventi veiklą. Taip pat reikalinga prarasti pagerinimus administracijos bei planavimo srityse.

Keletą faktų galime pastebėti apie šio sąrašo kandidatus į Centro Valdybą:

1) Penki iš kandidatų į CV turi bent po trejus metus patirties studentiškaime veikime — pačio CV arba kitose studentiškosiose grupėse.

2) Nors du iš kandidatų yra jaunesni, tačiau jie per pirmuosius studijų metus yra parodę sumanumą bei norą dirbti. Būdami veikloje CV jie taps to jaunųjų aktyvo dalimi nuo kurio priklauso Sąjungos a.eitis.

3) Lietuviškojo spandoje, veikloje tarp amerikiečių ir kitose srityse šie kandidatai, įgiję patirtį bei prestižą, galės sėkmingai vesti tolimesnį Sąjungos administravimo darbą.

Horstas Žibas

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

JOSEPH W. KOVACH

CANDIDATE FOR
COUNTY COMMISSIONER

DEMOCRATIC PRIMARY MAY 6, 1958

II. IŠ STUD. ATEITININKŲ SĄJUNGOS

Centro Valdybos nario gautas šis pareiškimas.

Centro Valdybą kandidatuoją iš Chicago ir Urbanos:

Ignas Budrys — studijuoja elektros inžineriją — Illinois Universitete; Romualdas Kriaučiūnas — psichologiją — Roosevelt; Indrė Paliokaitė — biologiją — St. Xavier; Skirmantas Radvila — geografiją — Illinois; Audronė Stakytė — chemiją — Illinois; Šarūnas Užgiris — mechaninę inžineriją — Illinois; Alicija Zilevičiūtė — odontologiją — Illinois.

Revizijos Komisijon kandidatuoją iš Detroito:

Dalia Mikaitė — humanitarinius mokslus — Detroito Universitete; Juozas Polikaitis — chemiją ir metalurgiją — Detroito Univ.; Jonas Soliūnas — administraciją — Wayne Univ.

Garbės Teismas kandidatuoją:

Vaclovas Kleiza — pokolegines studijas Chicagoje; Ričardas Kontrimas — pokolegines studijas — Iowa State Univ.; Vytautas Valaitis — fotoviziją — Ohio Univ.

Svarbiausia šio sąrašo kandidatų savybė yra noras dirbti Liet. Stud. Sąjungos naudai. Tai yra pagrindinė priežastis, kodėl jie kandidatuoją į Centro Organą.

Feliksas Palubinskas

AKADEMINIAME PASAULYJE

• Nepriklausomųjų Studentų sąrašo kandidatuoją į Centro Valdybą: Kęstutis Dirksis, Danutė Leskaitytė, Putinas Mašalaitis, Raimundas Mišauskas, Leonas Narbutis, Juratė Starkutė, Ramojus Vaitys. Į revizijos komisiją kandidatuoją Rasa Betkauskaitė, Jonas Bagdonas, Liudas Šmulkštys. Į garbės teismą kandidatuoją Aleksandras Iliasevičius, Leonas Sabaliūnas, Rita Žukaitė.

• L. S. Santaros Vid. Vakarų suvažiavimas įvyksta rytoj, balandžio 26 d. Western YMCA patalpose 1607 Clark St., Detroit, Mich. Suvažiavimo pradžia 10:45 val.

• Tarptautinio garsio pianistas-kompozitorius Vytautas Bacevičius atvyksta į Chicago, kur gegužės 16 d. Chicagoje Universiteto Mandell Hall duos pianino koncertą.

• Melbourne nutarta sudaryti Pabaltijo Studentų Tarybą, kuri organizuotų ir koordinuotų pabaltiečių studentų veiklą. Lietuvius studentus atstovauja I. Tamošaitienė ir A. Žilinskas.

• Ramojus Vaitys, gavęs mechaninės inžinerijos magistrą iš Illinois Institute of Technology, žada toliau tęsti studijas ir dėstoti fiziką tame politechnikume.

• D. Bulgarskaitė, vakarais baigianti chemijos studijas Detroito, pakviesta asistentauti į Michigano ir Fordhamo universitetus. Praeitais metais Amerikose Cheminė Draugija jai suteikė atsižymėjusio studento premiją.

• Detroito Lituanus atstovas yra J. Kirvelaitis. Jis deda pastangas vietoje surengti koncertą Lituanus naudai.

Tik Dirvą skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

DALIA MODESTAVICIOTĖ

IR

RAIMUNDĄ MJEZELĮ.

sukūrusius gražią lietuvišką šeimą, sveikiname

Studentų Žodžio Redakcija

L. S. Santara

Filisterių Santara

ISRINKITE A. S. TREČIOKĄ
SLA VICEPREZIDENTU

Kad būtų sutaupta daugiau pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atliekami gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia, ir kad SLA narių reikalai būtų tinkamai apsaugojami, būtina reikia balsuoti už Albiną S. Trečioką, dabartinį SLA Kontrolės Komisijos narį, į SLA Centro Viceprezidento vietą.

ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA naudai daugiau kaip 30 metų. SLA seimuose jis buvo renkams į Finansų, Apšvietos ir Kontrolės komisijas, kur jis pavyzdinčiai ėjo pareigas apie 15 metų. Jis taip pat be pertraukos yra SLA 245 kuopos ir 5-jo apskrčio valdybės daugiau kaip 30 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New Yorko valstybių pripažintas apdraudos žinovas. Todėl visi Centro Viceprezidento vietą.

SLA Pažangos Komitetas

Saul S. Danaceau,

kuris kandidatuoją į Court of Common Pleas teisėjus, šiuo metu yra Cuyahoga apskr. vyr. prokuroro pavaduotojas. Per 22 metus jam yra tekę dalyvauti daugybėje civilinių ir kriminalinių bylų, jų tarpe garsiose Dr. S. Shepherd, N. Walkerio ir L. Statlerio žmogžudysčių bylose.

S. S. Danaceau yra vienas iš autorių ir pravedėjų Clevelando miesto charterio, kuris dabar pagrindinis Clevelando miesto įstatymas.

Mr. Danaceau yra pasiūlytas Cuyahoga apskr. Demokratų vykd. komiteto ir apskrities demokratų lygos. (Sk.)

Peenemiundės baltieji pirštai

TRYŠ DIDIEJI

Nuo šios dienos prasideda londoniečių nervams nauja kankynė. Prie V-1 jie beveik priprato. Jie išmoko pavojų apskaičiuoti, nes girdėdavo V-1 atskrendant, matydavo tą ugnį spaudantį "smaką", žinojo, kad jis nepavojingas, kol dar virš jų stogų tarška.

Ir vis dėlto V-1 veikimas buvo visam miestui labai stiprus. Vienas rašytojas, gyvenantis St. Johnswood kvartale, jį taip vaizduoja:

— Kiekvienas, ausį pasiekiantis neįprastas garsas, sukelia baimę. Įtemptai klausomasi, žvalgomasi ir lengvai atsidūstama, jei tai tik sunkvežimio būta. Bet tai V-1 ūžesys. Kraujas muša galyon, atsiranda nerimas. Staiga V-1 kur nors sustoja, krenta žemyn, sprogsta. Visi guli po langais prie sienos, saugiausioje buto vietoje. Londoniečiai jau senai žino, kad V-1 tiesioginis sprogimo stiprumas nėra toks didelis, kaip jo oro spaudimas. Šis įlaužia sienas, nukelia stogus, išverčia medžius, bet teišmuša mažas duobes.

Daug pavojingesnis V-2. Jo nesigirdi, nes skrenda greičiau už garsą. Niekas nežino kur šovins kris. Žmonės, kurie sprogimo pasėkoj žūva, dažniausia mirties neįaučia. Iš nieko atsiranda milžiniškas krateris, rūkstantieji griuvėsiai.

Londoniečiai pripranta ir prie V-2. Minėtas rašytojas iš St. Johnswood pasakoja:

— Tai skaičiavimas su galimybe. Sakysime, žinoma, kad šiame aštuonių milijonų mieste kas dešimt minučių turi mirti penki žmonės. Baisi mintis, bet tikimasi, jog neteks jų tarpan patekti. V-2 negali sunaikinti aštuonis milijonus gilybių.

1944 metų šv. Barbūros diena (gruodžio 4 d., artileristų, angliakasių globėja) Peenemiundėje. Barbūros šventė — artileristų ir su raketom turinčių reikalo šventė. Lauke speiguota naktis. Ramovėje dar sėdi keletas vyrų ir geria Beaujolais, gautą iš kariuomenės "Marketender" atsargų.

Dr. Riedel kelja savo stiklą ir sako:

— I sveikatą, Bernhard!

Riedel, — gražiai naujagis vyras, lyg "cirko direktorius", puikus kalbėtojas. Jis, galbūt labiau, negu kuris kitas Peenemiundėje, yra raketų idėjos apsisėtas. Drauge jis gal mažiausia džiaugiasi, jog viskas panaudojama karui.

— Mes čia dirbame ne tam tikslui, kuriam norėtume, — tęsia jis, — tačiau raketą, kurią mes čia pagaminome, išvystanti 500,000 PS. Ši raketą sukels daug pakeitimų ne vien karinėje technikoje. Pagalvokite vien apie mūsų tarptautinės stoties projektą. Vieną dieną bus įmanoma mūsų raketos pagalba paleisti dirbtinus mėnulius, iš jų sudaryti tarptautinės stoties ir iš pastarųjų skristi toliau į erdvę.

— Išgerkime dar stiklą už pasaulio erdvės užkariavimą, Bernhard. Mes čia Peenemiundėje įrodėme, kad skystu kuru varoma raketą, kurios idėja jau senai kybojo ore, yra įvykdytas faktas. Tas liks mūsų nuopelnu ir tada, jei mes karą pralaimėtume ir aš tos dienos nesulaukičiau, kada žmonija pasieks pasaulio erdvę.

— žinote, Bernhard, keista, bet naujaučiu, kad aš asmeniškai to nebeįmanysiu...

Užsimuša Dr. Riedel

Dr. Riedel jau ir sekančios dienos nebesulaukia. Barbūros šventė, kaip paprastai, ramovėje baigėsi vėlai ir triukšmingai. Svečių galvos sunkios. Bernhard gyvena kartu su Dr. Kirstein Koelpingsee kaimelyje. Jau kuris laikas kai ten gyvena ir Dr. Riedel.

Po didžiojo oro puolimo mokslininkai buvo plačiau išskirstyti.

Ištuštinus paskutinius stiklus Riedel kreipiasi į Bernhard, kviesdamas jį drauge važiuoti. Jau trečia valanda ryto, o Bernhard už kelių valandų turi svarbių bandymą. Jis lieka. Riedel išvyksta vienas. Pakeliui į Koelpingsee jis atsimuša į paplėtęs medį...

Jis buvo menedžeris

Dr. Riedel mirtimi Peenemiundė prarado tai, ką mes šiandien vadiname didelio masto menadžeriu. Prarado asmenį, kuris sugebėjo daryti reklamą, kuris paruošė ir Wernher von Braun kelį. Be Riedel, šito fantastiško propagandisto, Braun niekad nebūtų turėjęs galimybes savo eksperimentams.

Riedel mirtis Wernher von Braunui buvo didesnis smūgis, negu rūpesčiai apie peranksti ar ore netaiku sprogstančius V-2.

Iš "trijų didžiųjų" Peenemiundėje teliko vienas Braun. Thiel žuvo pirmojo Peenemiundės bombardavimo metu. Be Thiel ir Riedel nebūtų buvę ir V-2, kuris 1944 metams besibaigiant irgi nebegali gerojone pusėn pasukti karo eigos.

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

TAI YRA

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO
RAGANŲ MEDŽIONĖS

KRONIKA

PARAŠĖ

JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50.

Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

Clevelande Apylinkėse

Bendruomenės rinkimų balsuotojai

savo pareigą gali atlikti sekmadienį nuo 9 val. iki 7 val. vakaro lietuvių salėje. Čia įrengiamas rinkimų būstas ir budės rinkimų pravedimų pareigūnai.

Nauja Čiurlionio ansamblio valdyba

įrinkta įvykusiam susirinkime pasiskirstė pareigos: Jaunutis Nasvytis — pirm., Vincas Urbaitis — vicepirmininkas, Dantutė Dundurienė — sekretorius, Zenonas Gobis — išdėstas ir Gytis Motiejūnas — reikalų vedėjas.

Inž. Rimvydas Minkūnas,

gavęs tarnybą vienoje iš didžiųjų JAV firmų, išvyko statybos darbams į Grenlandiją. Tai bus bene pirmasis lietuvis atsidūręs taip toli šiaurėje.

Antanas Zdanys,

Dirvos bičiulis, su šeima grįžo iš Floridos ir apsigyveno — 1289 Caryl Dr., Bedford, Ohio.

Neolituųjų rengiamam pobūviui pakvietimai prie įėjimo nebus pardavinėjami, todėl juos reikia iš anksto įsigyti. Pakvietimai gaunami pas visus korporantus.

DIRVOS VAKARAS-KONCERTAS

įvyksta gegužės mėn. 24 d. Slovenian Auditorium salėje.

Programa bus įvairi ir labai įdomi. Su eile meninių pajėgų dar turiamės, bet jau aišku, kad dainuos televizijos dainininkas Arnoldas Vokietaitis, savo kūrybą skaitys rašytojas-humoristas Antanas Gustaitis.

Visus clevelandiečius ir visus Dirvos skaitytojus kviečiame iš anksto tam vakarui-koncertui rengtis. Mes laukiame svečių ir iš toliau, nes tuo laiku keliai jau bus geri, o šeštadienio vakaras ilgas... Bus proga susitikti, pabendrauti, senas pažintis atnaujinti ir naujas sudaryti.

LB apylinkės susirinkime

praeitą sekmadienį buvo daug kalbėta namų įsigijimo klausimu. Susirinkimas pavadė tą klausimą valdybai toliau studijuoti ir sudaryti tam reikalui nuolatinę komisiją, kuri nesikeistų su kiekvienos valdybos kadencija.

Valdybos nariui Jaunučiui Nasvyčiui pasitraukus iš pareigų, jo vieton kultūros reikalų vadovu pakviestas v-bos kandidatas Vyt. Brazilius.

Centro v-bos pirm. St. Barzdukas painformavo, kad centro valdyba yra davusi trims asmenims sutikimą steigti naują LB apylinkę naujosios parapijos ribose, tačiau jos organizavimas bus pradėtas tik po LB centrinių organų rinkimų. Vėliau Clevelande numatoma steigti LB apygardą, kuri pradėtų organizuoti LB apylinkes ir mažesniuose apylinkiniuose miestuose.

Centro v-bos pirmininkas kvietė visus aktyviai dalyvauti sekmadienį įvykstančiuose rinkimuose ir rinkti veiklius asmenis, pasiryžusius bendruomenės idėją ugdyti.

GRANDINĖLĖ koncertuoja Pittsburghe

Šį sekmadienį, balandžio mėn. 27 d. Grandinėlės šokėjai, deklamatoriai, pranešėjos atlieka šokių, dainų, muzikos, lietuviško žodžio koncertą Pittsburgho lietuviams. Pirmą kartą bus parodyta eile naujų šokių, atliekančių Clevelando Grandinėlės šokėjų. Nuotaikingos programos svečiai dalyvauja iš Clevelando dain. V. Bakūnas, pianistė Ir. Plechavičienė ir jaunasis smulkininkas S. Alkaitis, palydimas pianinu A. Alkaitytės.

Grandinėlės koncertas įvyksta Pittsburgho Lietuvių Piliečių Klubu salėje (Jane St.) 3 val. p. Rengia Lietuvių Bendruomenė ir Vyčiai.

Praėjusį antradienį Grandinėlės šokėjai išpildė programą Notre Dame Academy parengime.

Iš studentų susirinkimo

Pereitą penktadienį įvyko Clevelando studentų skyriaus susirinkimas, kurio metu labai įdomiai, vaizdingai ir jautriai savo prisiminimus apie poetę Salomėją Nerį papasakojo Ignas Malėnas. Energinga nauja skyriaus valdyba patiekė savo veiklos planus. Skyriaus pirmininku dabar yra Algis Penkauskas, vicepirm. Rytas Babickas, sekr. Mirga Dabiraitė, išd. Džiugas Staniškis, užs. reikalų tvarkytojas Remigijus Vizgirdas.

Valdyba kvietė studentus aktyviai dalyvauti dabar vykstančiuose Studentų Sąjungos centrinių organų rinkimuose, o taip pat atlikti savo tautinę pareigą balandžio 27 d. per LB Tarybą ir LB Seimo atstovų rinkimus. Priminti ir studentų leidžiamo žurnalo LITUANUS reikalai.

Studentų skyrius gegužės 11 d. lietuvių salėje ruošia įdomų vakarą visumai ir studentų bičiuliams. Programą atliks jauni menininkai A. Gaigalaitė ir A. Karaška bei žinomas humoristas Vitalis Žukauskas.

Susirinkimui pirmininkavo Algis Tallat-Kelpša, sekretoriavo Viktorija Vaivadaite.

J. Kazėno ir P. Ambrazo

muzikos mokinių koncertas įvyksta gegužės mėn. 4 d. 4 val. lietuvių parapijos salėje. Programą išpildys fortepiono, dainavimo ir akordeono mokiniai, kuriems talkininkaus Clevelando "Ažuolai", išpildydami keletą dainų su jaunosiomis dainininkėmis ir akordeonų orkestru. Po programos šokiai ir vaišės, kurių metu gros pačių mokinių orkestras.

Visą organizacinį darbą šimet sutiko atlikti K. Gaižutis talkininkas mokinių tėvų.

Filmas apie Fenn College

Clevelando televizijos stotys demonstruos filmą apie Fenn College gyvenimą. Jaunimas, kuris žada studijuoti, o taip pat

Julius A. Begam

yra kandidatas County Commissioner vietai. Jis yra baigęs Western Reserve universiteto teisių skyrių, Cleveland Marshall Law School, Antro Pas. karo veteranas, kovojęs Europos fronte. Vėliau jis yra tarnavęs teisiniu patarėju daugelyje miesto komitetų ir įstaigų, šiuo metu yra Clevelando miesto juriskonsultas sužeidimų byloms.

Jo rėmėjai tiki, kad stiprus jo išsimokslinimo pagrindas ir plati patirtis įvairiose savivaldos šakose kvalifikuoja jį idealiu kandidatu County Commissioner vietai.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

gegužės mėn. 4 d., sekmadienį, 7 val. vak.

SEVERANCE CHAMBER MUSIC HALL

11001 Euclid Ave.

NAUJA PROGRAMA

Dirigentas — Alfonsas Mikulskis, kanklių vadovė — Ona Mikulskienė, solistės — Juzė Krištolaitytė ir Aldona Stempuženė.

Bilietai gaunami: Dirvoje, Spaudos Kioske, pas V. Urbaitį (telef. UL 1-0626) ir prie įėjimo.

Lietuvių Prekybos Namai (Baltic Trading House)

6908 Superior pasiūlo tautiečiams:

Įvairias vilnones ir marškonas medžiagas, skareles, vilnonius siūlus, odas, stiklo rėztukus, plaukams kirpti mašinėles, skutuvus ir kitus dalykus, tinkančius pasiuntimui į Lietuvą. Per mus Jūs galite pasiųsti ne tik savo sudarytus siuntinius, bet ir standartinius angliškus medžiagų ir maisto siuntinius.

Turime didelį pasirinkimą tautinių išdirbinių, kaip juostų, takelių, pagalvėlių, gintaro dirbinių, medžio drožinių, albumų, lietuviškų plokštelių ir atvirukų.

Čia jūs galite pasirinkti ir vokiškus radijo aparatus, patefonus, rašomas mašinėles amerikinių ir lietuvišku šriftu. Norį įsigyti naujus baldus, pirkdami per mus, gaus dideles nuolaidas — pirkis fabriko kainomis.

Norėdami ką nors pradžiuginti dovanomis, užleikite pas mus, nes be anksčiau paminėtų tautiškų dalykelių, mes dar turime puikių vokiškų kristalo dirbinių, kvepalų flakonų ir kt.

Prašome atsilankyti ir pasižiūrėti.

Skaitydami KARI būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Moteryų Labdarybės Draugija gegužės mėn. 4 d. rengia motinų pagerbimo vakarienę Naujosios Parapijos salėje. Rengimo komisiją sudaro: B. Drosutienė, M. Garmienė, O. Mikelionienė, J. Čepienė, U. Grigonienė ir p. Mackevičienė. Pas jas ir galima gauti įėjimo bilietus, kurie kaštuoja po \$2.00. Pagerbimo vakarienės pradžia 5 val. p. pietų.

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair. Įmokėjimas \$1,500. 4 miegami kambariai, 1 šeimos namas, gaso šildymas, garažas, gražus sklypas.

2-jų šeimų namas, labai geram stovyje, nauji gaso furnace, garažai, arti susisiekimo.

RAY NAUSNERIS.
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.
11809 St. Clair
UL 1-3919 LI 1-9216 (33)

6 kambarių
vienos šeimos namas, dvigubas sklypas, dvigubas garažas, naujas gaso šildytuvai ir įvairiavimas į kiemą. East 123 St., į šiaurę nuo St. Clair.

Skambinti nuo pirmadienio iki penktadienio po 5 val. vakaro tel. PO 1-2489. (33)

Išnuomojamas 4 k. butas
su veranda ir garažu, Thornhill gatvėje.
Saukti po 6 val. vak. telefonu: PO 1-8766. (34)

Išnuomojamas butas,
su baldais, 5 kamb. Kaina \$75 mėnesiui. Saukti telefonu EN 1-228. 1370 East 66 St. (33)

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDĖJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:
PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
SK 1-2183

GERESNIŲ Namų Statytojai pasirenka MONCRIEF ŠILDYMA ir ORO VENTILIACIJĄ

THE HENRY JURNACE CO. MEDINA O

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME

GET OUR LOW RATES
AND HELPFUL TERMS
OUR ESCROW SERVICE
PROTECTS YOU WHEN
BUYING OR SELLING
REAL ESTATE

DEMESIO! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiunčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius

į Lietuvą ir visus Rusijos kraštus, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklių.

Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. Maistą kartu su rūbais siųsti neleidžiama.

Istaiga yra naujai perorganizuota ir klientų patogumui naujose patalpose.

Gauta urmo kainomis gerų vilnonių medžiagų ir odos. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Priėmimo valandos kasdien nuo 9:30 iki 6 val. Trečiadieniais nuo 9:30 iki 8 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 3 val.

Adresas: 1313 Addison Rd., kampas Superior ir E. 71st St. Tel. UT 1-0806.

NAMAI LENKŲ RAJONE

\$500 įmokėti
6 kamb. mūras. Gaso šildymas. Kaina \$9,000.

\$1000 įmokėti
6 kamb. namas. Garažas. Gaso šiluma. Kaina \$10,500.

Saukti V. Banionį
UT 1-0323
Chimes Realty
1188 E. 79 St.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitas skanumynus. Prasant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-O'Leffenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra 1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIAI: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savo savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamutojai

35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue 936 East 185 St.
EN 1-1763 KE 1-7770

DEMESIO!

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.

900 LITERARY ROAD, CLEVELAND 13, OHIO

TEL. TOWER 1-1461

Siunčia į Lietuvą ir į Rusiją — drabužiams medžiagą, odas, avalynę, maistą ir kita.

GREITAS ISSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

Siuntinių persiuntimo išlaidos, įskaitant ir muitą, apmokamos čia pas mus, vietoje.

Žmonės, gyvena už Clevelando ribų, gali siųsti mums savo siuntinius daiktus paštu, pridėję daiktų sąrašą ir adresą, kam siuntinys turi būti pasiųstas. O mes, paruošę siuntinį, išsiunčiame jį adresatui.

Pastaba: Idant negaišti miesto krautuvėse renkant ir perkant tekstilės medžiagas ar odas siuntiniams, siuntėjai gali rasti ir pasirinkti gerą, ypač eilutėms ir apsiaustams tinkamą tekstilės medžiagų ir odų mūsų įstaigoje ir dargi žemesnėmis kainomis negu kur kitur.

Lietuviams — lietuviškas patarnavimas.

Darbo valandos:

Kasdien 9-9 val.; šeštadieniais 9-7 val.; sekmadieniais u miestų gyvenantiems 1-5 val.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Generolo Vitkausko „Atsiminimai“

Sniečkus, kaip pranešama, naudojo generolo Vitkausko atsiminimus, bandydamas jais paremti savo tvirtinimą, kad bolševizmas Lietuvoje įsigalėjo ne pašalinės jėgos dėka, o „pačiai liaudžiai“ to norint. Netiesiogiai Sniečkus bandė rasti paramos savo teigimams ir generolo Raštiko atsiminimuose. Pastarieji čia žinomi, ar bent prieinami. Su pažindinsime skaitytojus ir su mažiau kam teptinamais, Lietuvoje paskelbtais gen. Vitkausko „atsiminimais“.

Tikrais atsiminimais gen. Vitkausko rašinio negalima vadinti, kadangi juose labai maža asmeninių atsiminimų, o daugiau bendri samprotavimai. Antroji jų dalis, bene bus tekusi ilgai redaguoti partinės linijos spėcam, kadangi po pirmosios dalies tęsinys ilgai užgaisio (pradžioje „Svyturio“ 1 numeris, pabaiga — 6 numeris, o „Svyturys“ išsina kas pusę mėnesio).

Panašumas su gen. Raštiko atsiminimais tik tas, kad ir čia dvi dalys, bet didžiausias skirtumas — kad Vitkausko abi dalys tik po du žurnalo puslapius... Paliesime čia tik kelias vietas, kur Vitkauskas bando šį tą pridėti iš neva grynai asmeninio patyrimo.

Štai kaip Vitkauskas dabar aiškina savo sutikimą priimti kariuomenės vado pareigas, kurių (jis irgi) labai nenorėjo: „...galui neužtarnauti atrodyti nauja fašizmo išpera. Tačiau, antra vertus, dar baisiau atrodė pamanius, kad tokiu atsakingu laikotarpiu atsistojus kariuomenės priešaky kokiam fašistui ar iš viso maža galvojančiam karjeristui, politiškai be mažiausios neišauklėta buržuazinė kariuomenė, nors maždaug dviem trečdaliais susidedanti iš valstiečių ir darbininkų vaikų, gali būti įvairiomis klasingomis priemonėmis išprovokuota ir panaudota prieš Lietuvos liaudies interesus. Todėl, neilgai tesvyrudamas, sutikau“.

Kaip kariuomenės vadas, gen. Vitkauskas turėdavo reguliariai matytis ir tartis su prezidentu Smetona. Sakosi, turėjęs progos, jį pažinti. Dabar jis (ar jam) suredagavo tokį prezidento apibūdinimą:

„Smetona — senas, tipingas dvarininkų pakalikas, garbės ir valdžios ištroškęs reacionierius, Lietuvos pagrindu visuomet laikęs tik stambius žemvaldžius, o darbo valstiečius ir darbininkus — tik bebalės ir beteisės darbo jėga, kurios tariamas perteklius, kaip įvairių neramumų kėlėjas, turįs būti likviduojamas nenutrūkstamos emigracijos pagalba“.

Gen. Vitkauskas paliečia ir gen. Raštiko platokai diskutuotą šaulių jaunalietuvių santykių klausimą:

„Besilankydamas pas prezidentą ir kalbėdamas įvairiais klausimais, aš iš jo sužinojau vieną kitą įdomų dalyką. Pavyzdžiui, 1940 m. kovo mėn., tarp kitko, man teko kalbėtis su Smetona apie kažkokį šaulių Sąjungos klausimą. Pastebėjau, jog jo manymu, šaulių sąjungos klausimas iš viso pagrindinis sprendimas. Čia jis man išdėstė motyvus ir samprotavimus, būtent,

kad į šaulių sąjungą, kuri turėtų būti kuo ištikimiausia, nepakankamos ir net neįmanomos kontrolės dėka, prasismelkę įvairių „elementų“, kad visai patikimų valdžios rėmėjų ten yra ne daugiau kaip 15-20 procentų, kad, įvykus „Maisto“ darbininkų streikui, pasirodė, jog streikininkų tarpe yra nemaža šaulių, ir t.t. Po to, jis man papasakojo, jog Tūbelis jau buvo galutinai nusistatęs, kad šaulių sąjunga turi būti sumažinta nuo 70-75 tūkstančių iki 5-6 tūkstančių pačių ištikimiausių ir tai beginklų šaulių, ir kad vietoje šaulių sąjungos reikia vispusiškai plėsti ir stiprinti Jaunalietuvių sąjungą“.

Dabartiniam skaitytojui tas pasakojimas galėtų atrodyti gal ir patikimas, tik čia Vitkauskas kažkaip netyčia išsidavė, ko verta jo „atmintis“. Juk Tūbelis 1940 metų kovo mėnesį ne šaulių sąjungos „reorganizacijos“ sumanymus siūlė, o gulėjo kapuose...

Atpasakojęs apie vyriausybės posėdį 1940 metų birželio 12 dieną, kuriame min. pirm. Merkys darė pranešimą apie savo pasimatymą su Molotovu Maskvoje, ir kuriame niekas nieko nekalbėjęs, tik prezidentas dėstęs visai pašalinius dalykus, Merkys užmiges ir suknarkęs, tuo, girdi, duodamas „signala baigti“. Vitkauskas sako, kad tą patį vakarą jis buvęs vėl pašauktas į prezidentūrą, ir tada prezidentas jam taip kalbėjęs:

„Hm... Tai šitokie mūsų reikalai!... Ką gi, man jau ir anksčiau buvo aišku, kad neapsieis be rimtų susidūrimų! Po to jis pradėjo man pasakoti apie anksčiau ministrų tarybos priimtus nutarimus, kad, gresiant rimtam pavojui, reikia gintis visomis priemonėmis, taigi ir ginklu, nors jokios vilties atsilaukyti nebūtu, ir kad krašto vadovybė jokių būdu neturi pakliūti į prieš rankas. Čia pat jis paaiškino, kad ginkluotas susirėmimas ir kraujo praliejimas būtinai esą reikalingi tam, kod „būtų stipresni mūsų motyvai, sėdant už žaliąjo stalo“. Po to Smetona, lyg globėjyškai sušvelnindamas toną, tarė: „Karo vadovybė, suprantama, taip pat jokių būdu negali pakliūti priešui. Suprantama, tas yra susiję su pinigais. Jums asmeniškai tuojau gali būti rezervuota banke bent pradžia kokie 70 tūkstančių litų...“ Beklausant viso to, man lyg netilpo galvoje mintys: pastūmėti savo valdinius į liaudžiai priešišką kruviną avantiūrą, kad subankrutus, kaip įvairių neramumų kėlėjas, turįs būti likviduojamas nenutrūkstamos emigracijos pagalba“.

Kaip kariuomenės vadas, gen. Vitkauskas turėdavo reguliariai matytis ir tartis su prezidentu Smetona. Sakosi, turėjęs progos, jį pažinti. Dabar jis (ar jam) suredagavo tokį prezidento apibūdinimą:

„Smetona — senas, tipingas dvarininkų pakalikas, garbės ir valdžios ištroškęs reacionierius, Lietuvos pagrindu visuomet laikęs tik stambius žemvaldžius, o darbo valstiečius ir darbininkus — tik bebalės ir beteisės darbo jėga, kurios tariamas perteklius, kaip įvairių neramumų kėlėjas, turįs būti likviduojamas nenutrūkstamos emigracijos pagalba“.

Gen. Vitkauskas paliečia ir gen. Raštiko platokai diskutuotą šaulių jaunalietuvių santykių klausimą:

„Besilankydamas pas prezidentą ir kalbėdamas įvairiais klausimais, aš iš jo sužinojau vieną kitą įdomų dalyką. Pavyzdžiui, 1940 m. kovo mėn., tarp kitko, man teko kalbėtis su Smetona apie kažkokį šaulių Sąjungos klausimą. Pastebėjau, jog jo manymu, šaulių sąjungos klausimas iš viso pagrindinis sprendimas. Čia jis man išdėstė motyvus ir samprotavimus, būtent,

nystėje vedžiau į kautynes prieš bermontininkus ir ponų Lenkių pulkus. Sieloje pajutau tvirtą pasiryžimą. Nejaugi galėčiau tokius žmones apgauti ir piktam panaudoti?!”

O štai ir vadinamojo paskutinio posėdžio vitkauskinė versija: „kurį laiką niekas neprašė žodžio. Kiek palaukęs, pradėjo kalbėti Smetona. Priminęs anksčiau Ministrų Tarybos priimtus nutarimus dėl prieššinimosi ginklų ir dėl krašto vadovybės pasitraukimo (apie kuriuos prieš dvi dienas buvo man kalbėjęs), Smetona pasiūlė ministrams pasisakyti.

Pasisakymai buvo įvairūs, daugumoje kažkokie vingiuoti, neaiškūs ir nekonkrečiai. Bet ir pro tirštą ministeriškų kalbų rūką jau buvo galima įžiūrėti, kad tie „narsuoliai“ (kaip Musteikis), kurie greičiausiai pirmi pabėgs, dabar, svaitydami žaibus, linkę griežtai atmeti reikalavimus ir priešintis ginklų, o tie, kuriuos ne labai viliojo skubūs bėgimas, ieškodami kažkokių dvilypių sprendimų, painiojasi visokiuose išvedžiojimuose ir lyg „neužbaigdami baigia“ savo pasisakymus. Po daugiau kaip dvi valandas trukusių pasisakymų, linkę sunkokas rūkas nestelbė žaibus. Ministras vienas po kito pradėjo tartum „sloguoti“, tartum ieškoti būdų nusišalinti nuo sunkėjančių pareigų (pats pirmas Musteikis), dažniau vėl šėlioti prie telefono ir t.t. Smetona pradėjo taip pat smukti, nuolat vaikščiodamas į gretimą kambarį ir lašinosi kažkokius vaistus. Kaip vėliau paaiškėjo, tie ponai karštingai rūpinosi savo bėgimo reikalais. Prieš paskelbiant pertrauką, tartum gaivališkai kilo sumanymas, kad Ministrų Tarybą vis dėlto reikia pertvarkyti. Čia pat ministro pirmininko pareigoms buvo pasiūlyta Raštiko kandida-

tūra. Tariamąjį „opozicionieriaus“ iškėlimu buvo norima apgauti tarybinę vyriausybę ir toliau varyti seną politiką. Pertraukos metu aš per savo štabo viršininką ir sustiprinto budėjimo aparatą dariau žygį, kad visose kariuomenės įgulse būtų užtikrinta absoliutinė rimtis ir nenutrūkiami ryšiai su kariuomenės vadovybe.

Po pertraukos vėl atgijo diskusijos: priimti Maskvos reikalavimus ar atmeti. Kartojosi pirmų kštis vaizdas, bet dar labiau pakrikęs. Priešinimosi šalininkai pradėjo demoralizuotis ir nykti. Pagaliau, paklaustas kokia yra mano nuomonė, atsakiau, kad, turėdamas galvoje ir seniau, ir ypač dabar išryškėjusias Lietuvos gyventojų nuotakas, kurios, savaime suprantama, yra tolygios ir kariuomenėje, taip pat visiškai nepakankama prieššinimosi pagrindą ir jo keistą tikslą, laikau jį visiškai nepriimtiniu.

Po dar trumpo svyravimo prieššinimosi šalininkai visai pakriko ir nutilo. Juos nutildė ne koks nors jų sąžinės balsas, bet bendroji visų ponų ministrų, visų buržuazinių valdančiųjų sluoksnių zoologinė baimė prieš laudį, kurios nuotaišas jie puikiai žinojo. Jie žinojo, kad auga liaudies masių nepasitenkinimas valdžios politika ir simpatijos Tarybų Sąjungai.“

Ištiesi perrašęs savo 1940 m. birželio 15 d. išleistą įsakymą (kaip sutikti įgyjuojančią sovietų kariuomenę (anot Sniečkus, tai buvo ne sovietų kariuomenė, o „Lietuvos liaudis“...), Vitkauskas trumpai, bet jau su mažesniu iškrūpymu, primena dar vieną faktą:

„Musteikis, bėgdamas per Marijampolę, suklaidino vietinės įgulos viršininką, su kuriuo buvo nutrukęs ryšys, įsakymas jam su savo 9 pėstininkų pulku trauktis Vokietijos link. Skubiai pasiuntus tąja kryptimi vieną generolą su dviem pulkininkais, padėtis buvo atstatyta, pulkas gražintas į savo įgulą“.

Po to „prisiminęs“ visas baitybes, kurių Lietuva būtų sulaukusi, jei ne ta „motiniškoji globa“ iš Rytų, Vitkauskas baigia suprantama išvada: „Komunistų partijai vadovaujant, mūsų liaudies pasirinktas kelias yra tikras kelias į jos laimingą ateitį“...

„Kubos vyriausybė, kaip iš Havanos pranešama, numato prailginti nepaprastojo meto būklę dar 45 dienoms. • Maltos premjeras D. Minoffas ir jo kabinetas, nepasisekus susitarusi su D. Britanija, atsisakė dalyvauti...“

ANT 60 METŲ SLENKSČIO
Kosto Kalendros sukaktį minint

PR. BASTYS

Vienam iš nenuilstamų visuomenininkų, buvusiam daugelio lietuviškų organizacijų priekinėse eilėse, visuomet aktingam mūsų tautinių reikalų gynėjui Kosti Kalendrai balandžio 11 d. suėjo lygiai 60 metų amžiaus.

Tai buvo paprastas penktadienis ir sukaktuvininkas tikėjosi, kad visa tai praeis nepastebėta. Bet jo didžiausiam nustebimui, vakare, apie 8 val., suskamba skambutis. Atidarius duris pradeda rinktis į vidų jo artimiausieji draugai bei vienminčiai. Eišenai užsėjęs sukaktuvininkas pasižiūri durų link ir garsiai klausia: „Sakykite, kada bus galas?“

Visiems suėjus į vidų, LNT k-to pirmininkas A. Kiršnis susirinkusiųjų vardu, įteikdamas dovaną — poilsio kėdę ir adresą, tarė žodį. Ir tuojau pat nuaidėjo Ilgiausių Metų!

Sukaktuvininkas jautriais žodžiais padėkojo atvykusiems jį pasveikinti ir pareiškė, kad jo gyvenime tai netikėta ir gal tik vienintelė tokia staigmena. Po to įvyko ponų suruoštos, specialiai tam reikalui, vaišės.

Pažymėtina, kad reziduojąs Toronte Gen. Konsulas Kanadai min. V. Gylis su ponu taipgi dalyvavo šiose pagerbimo vaišėse, kurie atvyko asmeniškai pasveikinti ir palinkėti sukaktuvininkui geriausios sėkmės ateityje.

Dabar, nors trumpai, tegu bus leista prisiminti jo nuėita gyvenimo kelią, patirtus rūpesčius ir vargus, o kartu ir lydėjusius jį pasisekimus.

Kosto tėvai kilimo žagariečiai, susipratę lietuviai, brolio nauda atsisako ūkio ir išsiskelia gyventi į Rygą. Ten penktuoju šeimos nariu ateina į šį pasaulį Kostas.

Nors Kalendry šeima nemaža (3 berniukai ir 3 dukterys), tačiau tėvai visus savo vaikus leisdžia į mokslo. Prasidėjus 1914 m. karui Kostas patenka kariuomenėn ir 1917 m. baigia karo mokyklą. Kilus revoliucijai ir raudoniesiems užkurtus kelią grįžti į tėvynę, o be to persekiojant karininkus, traukiasi į pietų Rusiją, Kaukazą, Ukrainą, Krymą, įsijungia į baltąją armiją, ir su jos likučiais 1920 m. patenka į Turkiją. Ten suėina į ryšį su lietuviu ir susidarįsi grupė 1921 m., per Italiją ir Vokietiją, sugrįžo į Lietuvą.

Grįžęs buvo mobilizuotas ir tarnavo karininku DLK Radvilos husary pulke iki 1924 m.

Išėjęs į atsargą Kostas metasi šikšvininkystės sritin ir 1926 m. žemės ūkio Akademijoje įsigyja teises būti girininku. Tačiau girininko amatu nesitenkina ir tų pačių metų rudenį stoja į Vytauto Didžiojo U-tą teisų fakultetą, kurį 1930 m. sėkmingai baigia.

Sveikinimai ir geriausi linkėjimai visiems

JOHN J. CARNEY

COUNTY AUDITOR

ANT 60 METŲ SLENKSČIO

Kosto Kalendros sukaktį minint

PR. BASTYS

Tai buvo paprastas penktadienis ir sukaktuvininkas tikėjosi, kad visa tai praeis nepastebėta. Bet jo didžiausiam nustebimui, vakare, apie 8 val., suskamba skambutis. Atidarius duris pradeda rinktis į vidų jo artimiausieji draugai bei vienminčiai. Eišenai užsėjęs sukaktuvininkas pasižiūri durų link ir garsiai klausia: „Sakykite, kada bus galas?“

Visiems suėjus į vidų, LNT k-to pirmininkas A. Kiršnis susirinkusiųjų vardu, įteikdamas dovaną — poilsio kėdę ir adresą, tarė žodį. Ir tuojau pat nuaidėjo Ilgiausių Metų!

Sukaktuvininkas jautriais žodžiais padėkojo atvykusiems jį pasveikinti ir pareiškė, kad jo gyvenime tai netikėta ir gal tik vienintelė tokia staigmena. Po to įvyko ponų suruoštos, specialiai tam reikalui, vaišės.

Pažymėtina, kad reziduojąs Toronte Gen. Konsulas Kanadai min. V. Gylis su ponu taipgi dalyvavo šiose pagerbimo vaišėse, kurie atvyko asmeniškai pasveikinti ir palinkėti sukaktuvininkui geriausios sėkmės ateityje.

Dabar, nors trumpai, tegu bus leista prisiminti jo nuėita gyvenimo kelią, patirtus rūpesčius ir vargus, o kartu ir lydėjusius jį pasisekimus.

Kosto tėvai kilimo žagariečiai, susipratę lietuviai, brolio nauda atsisako ūkio ir išsiskelia gyventi į Rygą. Ten penktuoju šeimos nariu ateina į šį pasaulį Kostas.

Nors Kalendry šeima nemaža (3 berniukai ir 3 dukterys), tačiau tėvai visus savo vaikus leisdžia į mokslo. Prasidėjus 1914 m. karui Kostas patenka kariuomenėn ir 1917 m. baigia karo mokyklą. Kilus revoliucijai ir raudoniesiems užkurtus kelią grįžti į tėvynę, o be to persekiojant karininkus, traukiasi į pietų Rusiją, Kaukazą, Ukrainą, Krymą, įsijungia į baltąją armiją, ir su jos likučiais 1920 m. patenka į Turkiją. Ten suėina į ryšį su lietuviu ir susidarįsi grupė 1921 m., per Italiją ir Vokietiją, sugrįžo į Lietuvą.

Grįžęs buvo mobilizuotas ir tarnavo karininku DLK Radvilos husary pulke iki 1924 m.

Išėjęs į atsargą Kostas metasi šikšvininkystės sritin ir 1926 m. žemės ūkio Akademijoje įsigyja teises būti girininku. Tačiau girininko amatu nesitenkina ir tų pačių metų rudenį stoja į Vytauto Didžiojo U-tą teisų fakultetą, kurį 1930 m. sėkmingai baigia.

Kaip teisininkas priimamas teismo kandidatu į šaulių apyg. teismą, o 1931 m. skiriamas to paties teismo valstybės gynėjo padėjėju. Nuo 1933 m. apskr. viršininkas Sakiuose, po metų — šiauliuose, 1937 m. — Marijampolėje. O atgavus Vilniaus kraštą vyksta į švenčionėlius.

1940 m. sovietams okupavus Lietuvą iš pareigų atleidžiamas. Nuolatos kaitalioja gyvenamąją vietą, kad pikta NKVD akis nepastebėtų.

Vokiečių-Sovietų Rusijos karas Kostą užklupo Vilniuje, kur dalyvavo partizaninėje veikloje, o naujai suorganizuotame Vilniaus Krašto Komitete jam buvo pavesta tvarkyti vidaus ir sveikatos reikalus. Tas praktiškai apėmė visą Vilniaus krašto gyvenimą. Atvykęs vokiečių civilverwaltungas komiteto veiklą sustabdė.

Būdamas Vilniaus apskr. viršininku nuo 1941 m. Kostas drausiai gynė lietuvių interesus, nesibijodamas vokiečiams į akis pasakyti tiesos žodį. Už tai 1943 m. pavasariop buvo areštuotas ir nugabentas į Kauną. Po labai didelių žmonos pastangų šį Gestapo nagų pasisekė išlaisvinti.

Teisiniais, profesiniais ir bendrais klausimais daug rašė Policijos ir Savivaldybės žurnaluose, kiek rečiau Lietuvos Aide ir kitur. Niekur nesirašė po straipsniais pilnos pavarės, o tik K. K.

Už nuopelnus Lietuvai buvo apdovanotas Nepriklausomybės medaliu, Vytauto IV I. ordinu, Gedimino III I. ordinu, šaulių žvaigžde, Ugniagesių medaliu ir Latvijos trijų žvaigždžių II-jo laipsnio ordinu.

1944 m. artėjant bolševikams K. Kalendra pasitraukia į Vakarų. Gyvena įvairiose Vokietijos viltose. Po kapituliacijos apsisotia Oldenburge — Lituanijoje, čia suorganizuoja elektrotechnikų kursų, kuriuos pats aktyviai lanko 3 metus. Išlaiko ežezaminus ir gauna baigimo pažymėjimą.

Pasirodo, kad naujo mokslo darbas nenuėmė niekai. Kanadoje, atlikęs pagal sutartį miškuose darbo prievolę, atvyksta į Torontą ir gauna tarnybą HEPC of Ontario. Šiame darbe tebėra ir šiandien.

Pastoviai pradėjęs kurtis, Kostas Kalendra būdamas iš prigimties visuomenininkas, tuojau įsitraukia į vietos visuomeninį gyvenimą. Jį matome Liet. Tarybos skyr. pirm. LOK pirm., Tautinės Lietuvos S-gos ir Rezistencinės Santarvės valdybose. Nuo 1955 — 1957 m. LNT Toronto k-to pirmininku.

Su visu nuoširdumu linkime brangiam sukaktuvininkui geriausios sėkmės visuose darbuose ir sulaukti didžiausio mūsų tautos idealo — laisvės, kurios ilgesiu jis čia tik ir gyvena.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudonai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS, 609 Society for Savings Bldg. Tel.: MAIN 1-1773 Rezidencija: PENINSULA 252

RINKIMAI

Balandžio mėn. 27 d., ši sekmadienį, Lietuvių Bendruomenė vykdo rinkimus. Renkami atstovai į Pasaulio Lietuvių Seimą ir Bendruomenės Tarybą.

Tautinės Sąjungos pirmininkas E. Bartkus rekomenduoja rinkti:

Į Pasaulio Lietuvių Seimo atstovus

Adamkavičių Valdą, Alksnį Vlacovą, Bachuną Juozą, Bakūną Vladą, Bakšį Joną, Balį Joną, Barzduką Stasi, Blinstrubą Teodorą, Čičiūną Vlacovą, Čekanauską-Chase Vladą, Dilį Vladą, Ginkū Juozą, Gurecką Algį, Izbicką Vytautą, Kamantą Vytautą, Kanočiū Juozą, Katiliškį Marių, Kavolį Vytautą, Kučiūną Aleksandrą, Landsbergį Algirdą, Matijoką Antaną, Mieželį Raimundą, Mikulski Alfonsą, Nasvįtį Algirdą, Nemicką Bronių, Paužą Vladą, Puziną Joną, Saladžių Prana, Sidzikauską Vlacovą, Skardžių Prana, Strazdą Zigmą, Šmulskį Julin, Švedą Joną, Trakį Ansa, Trečioką Albina, Trumą Vinca, Vaišni Antana, Virbali Joną, Vileniškį Igną, Zailskienę Ona ir Žilinskienę Ksaverą.

Į Bendruomenės Tarybą

Adamkavičių Valdą, Bachuną Juozą, Balį Joną, Banionį Antaną, Čekienę Emiliją, Trakį Ansa, Ginkū Juozą, Gurecką Algį, Kavolį Bruno, Kanočiū Juozą, Karšnių Kazi, Katiliškį Marių, Mieželį Raimundą, Mikulski Alfonsą, Musteikį Kazi, Nasvįtį Algirdą, Švedą Kazi, Šmulskį Julin, Trečioką Albina ir Žiūrį Pjūtį.

KORPORACIJOS NEO LITHUANIA VALDYBŲ ŽINIAI

Gegužės mėn. 3 d. 2 val. po pietų Clevelande, 686 E. 120 St. (C. Modestavičiaus namuose) šaukiamas Korporacijos Neo Lithuania padalinų valdybų posėdis.

Korp. Neo Lithuania Valdyba

DĖKOJAME DIRVOS RĖMĖJAMS

Dirvai paremti skaitytojai atsiuntė šias aukas:

Česna J., Chicago	\$4.00
Peteris J., Los Angeles	2.00
Preibys J., Detroit	2.00
Navickas L., Cleveland	2.00
Salasevičius J., Cleveland	2.00
Obalis V., Rochester	2.00
Genaitis Jos., Woodhaven	2.00
Budrevičius V., Chicago	2.00
Siliūnas B., Chicago	2.00
Kiršnis A., Toronto	2.00
Palionis T., Milwaukee	2.00
Naginionis S., Montreal	5.00

Aukotojų sąrašas tariame nuoširdų ačiū.

• Kubos vyriausybė, kaip iš Havanos pranešama, numato prailginti nepaprastojo meto būklę dar 45 dienoms. • Maltos premjeras D. Minoffas ir jo kabinetas, nepasisekus susitarusi su D. Britanija, atsisakė dalyvauti...

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Svarcas 1254 Addison Road Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASIŲ TAISYMAS

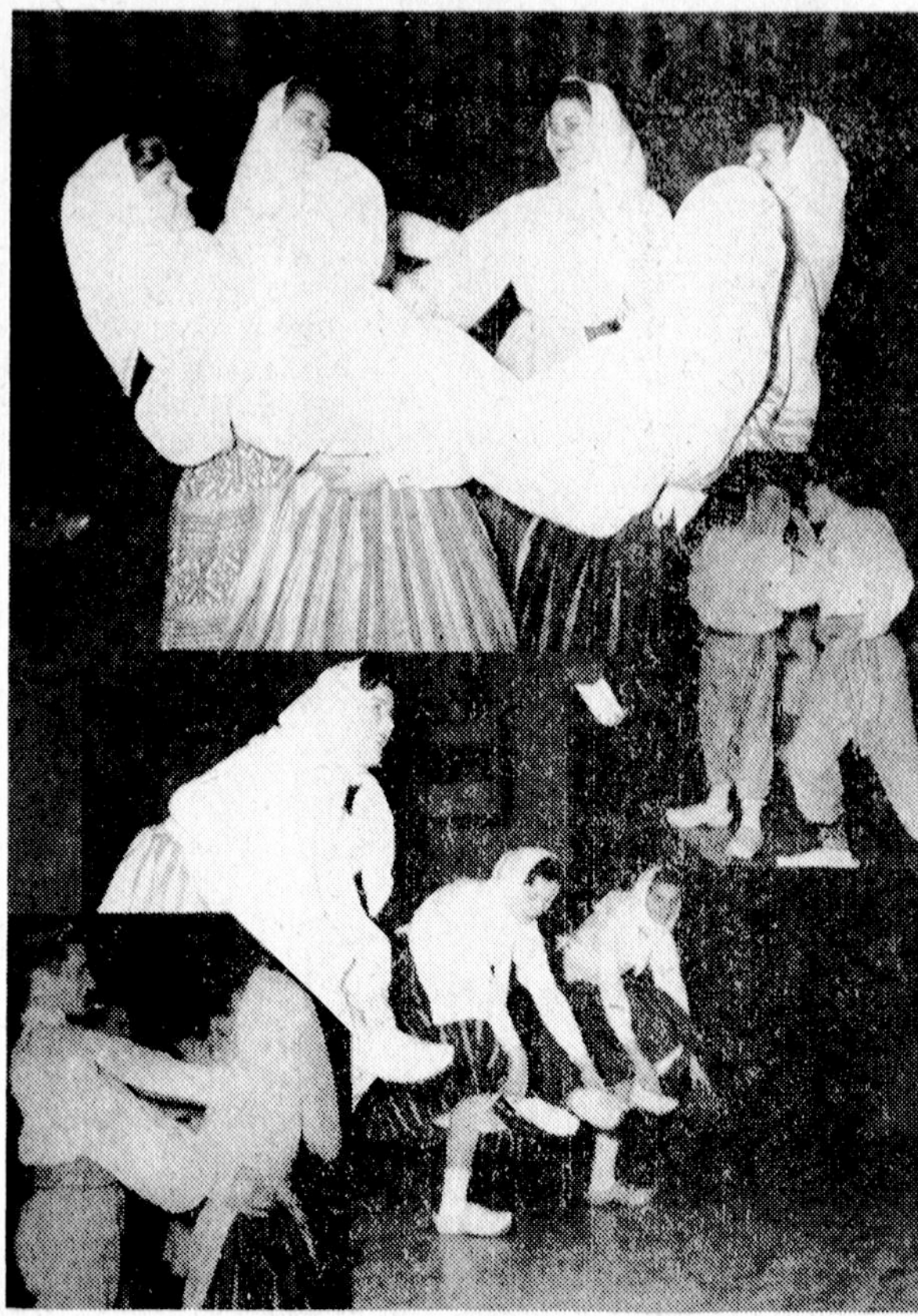
Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352. Nakties telef.: LI 1-4611.

PAVASARIO ŽIEDAS

Clevelando Grandinėls šokejai atlieka Klumpakojį. Kai mergaitės sugalvoja nusauti klumpes (žemai), berniukai neatšileika, ir išdargos prasideda.

Lituanistinės mokyklės koncertas-balius įvyksta gegužės 10 d., 7 val. vakaro, Slovėnų salėje. Jaunatviškoji programoj „Pavasario žiedas“ dalyvauja sol. V. Verikaitis, muz. St. Gailevičius ir visa Clevelando lituanistinės mokyklės mokyklės šokėjų grupė Grandinėls (56 šokėjai scenoje).